

1923-2023...

Cumhuriyet'in yüzleri

Cumhuriyet'in yüzleri

Cumhuriyet Yüzleri

yüz

29 Ekim 1923-2023 Türkiye Cumhuriyeti'nin
tarih yolculuğundaki varoluşunun
100.yılı kutlu olsun...

1923-2023...

Cumhuriyet Yüzleri

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

İstiklal mücadelemizin zafer ile taçlanması ve Cumhuriyetin ilanı, milletimizin mücadele, birlik ve beraberlik ruhunun en büyük eseridir. Atatürk'ün "Gençler cesaretimizi takviye ve idame eden sizlersiniz. Siz, almakta olduğunuz terbiye ve irfan ile insanlık ve medeniyetin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız. Yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz" sözü her daim yol göstericimizdir. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Cumhuriyetin kurulması ve korunmasında tüm emeği geçenleri, aziz şehitlerimizi ve gazilerimizi minnet ve şükranla anıyoruz. Bu çalışma ile Cumhuriyetinin ilanının 100. yılında Çanakkale Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Tasarım Bölümü öğrencilerinin tercih ve katkılarıyla, bilim, sanat, spor alanlarında başarıları olan, uluslararası camiada ülkemizi temsil eden, farklı alanlarda öncü olan isimler "Cumhuriyetin Yüzleri" isimli bu katalogta bir araya getirilmiştir.

Cumhuriyet Bayramımız Kutlu Olsun. Nice yüz yıllara...

Prof. Dr. Bilgin İÇEL
Tasarım Bölüm Başkanı

Öğr. Gör. Serdar NEGİR
Grafik Tasarımı Programı

Halide Edib Adıvar

1884, İSTANBUL, YAZAR, AKADEMİSYEN VE ÖĞRETMEN.

1919 yılında İstanbul halkını ülkenin işgaline karşı harekete geçirmek için yaptığı konuşmaları ile zihinlerde yer etmiş hatiptir. Kurtuluş Savaşı'nda cephede Mustafa Kemal'in yanında görev yapmış bir sivil olmasına rağmen rütbe olarak savaş kahramanı sayılmıştır. Savaş yıllarında Anadolu Ajansının kurulmasında rol olarak gazetecilik de yapmıştır.

Halide Edib: yazdığı yirmi bir roman, dört hikâye kitabı, iki tiyatro eseri ve çeşitli incelemeleriyle Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemleri Türk edebiyatının en çok eser veren yazarlarından.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Hulusi Behçet

20 ŞUBAT 1889, İSTANBUL, DERMATOLOJİ UZMANI VE BİLİM İNSANI.

1937 yılında, bir kan damarı enflamasyonu (vaskülit) hastalığı olan ve bugün kendi adıyla anılan Behçet hastalığını tarif eden ilk bilim insanı olmuştur.

Türk akademisinde profesör unvanını alan ilk kişidir. Mesleğinin ilk yıllarından beri dermatoloji konusunda üretken bir bilim insanı olarak, birçok ulusal ve uluslararası kongreye özgün makalelerle katılmış ve birçok bilimsel dergide makalesi yayınlanmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

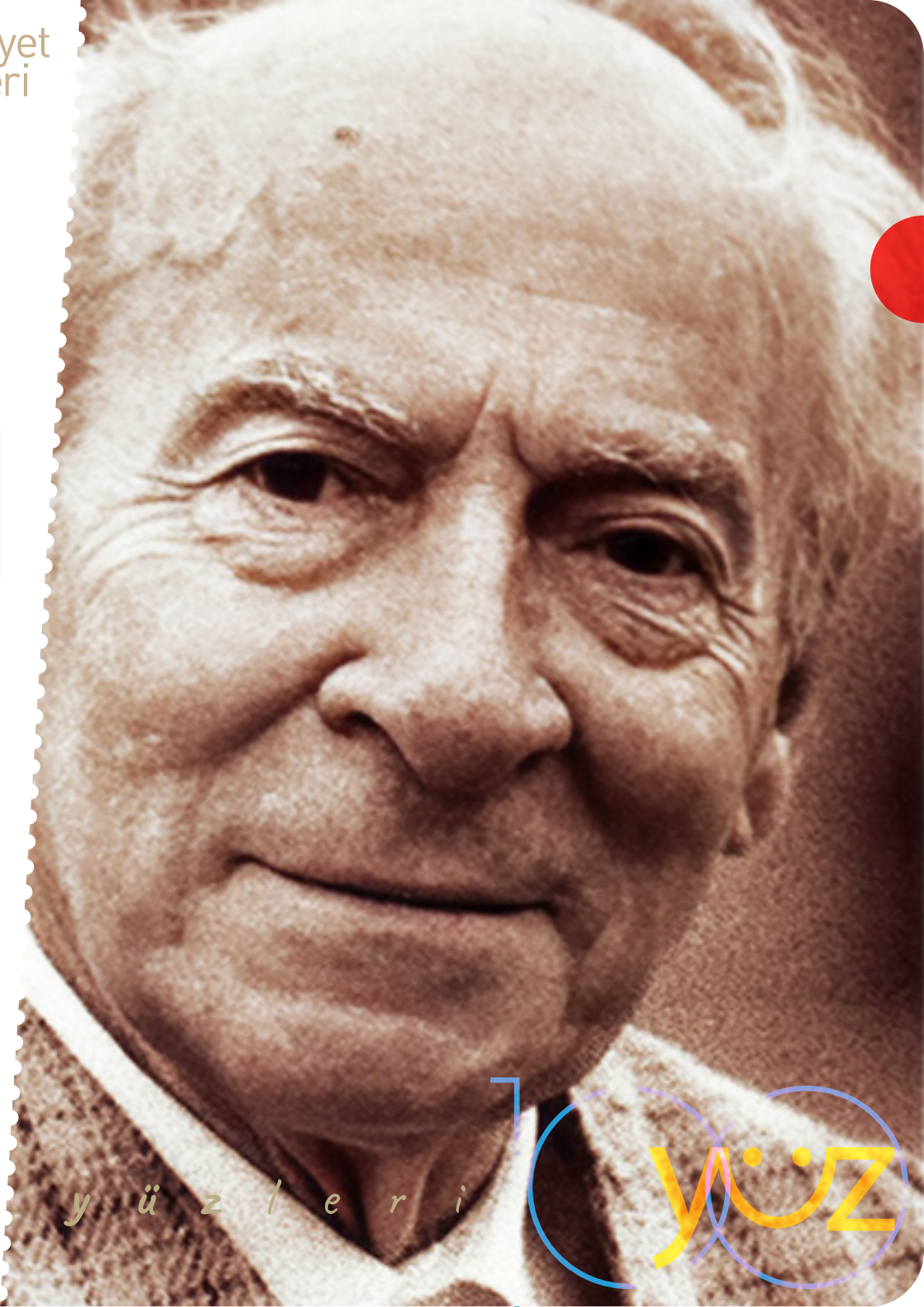
Muhsin Ertuğrul

28 ŞUBAT 1892, İSTANBUL, TİYATRO SANATÇISI, YÖNETMEN, OYUNCU VE YAPIMCI.

Türk tiyatrosunun batılı anlamda kurucusu olarak kabul edilen Muhsin Ertuğrul, sinema alanında da Türkiye'de ilk önemli katkıları gerçekleştirmiş; 1922-1939 yılları arasında Türkiye'de film yapan tek kişi olmuştur.

1923 yılında Türk sineması, ilk uluslararası ödülünü Muhsin Ertuğrul'un Nâzım Hikmet'le birlikte çektiği **Leblebici Horhor Ağa** adlı filmle kazandı. Film, 2. Venedik Film Festivali'nde **Onur Madalyası** ile ödüllendirildi. 1932'de Goethe Madalyası, 1971'de **Türkiye Cumhuriyeti Devlet Kültür Armağanı** ile onurlandırıldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Kerim Erim

1 ŞUBAT 1894, İSTANBUL. ORDİNARYÜS MATEMATİKÇİ.

İlk doktoralı Türk matematikçidir. Doktora derecesini 1919'da Almanya'nın Erlangen kentindeki Frederich-Alexanders Üniversitesi'nden aldı. Türkiye'de yüksek matematik öğretiminin yaygınlaşmasında ve çağdaş matematiğin yerleşmesinde etkin rol oynadı.

Mekaniğin matematik esaslara dayandırılmasına da öncülük etti. Türkiye'de bir matematik doktorası yöneten ilk bilim insanı oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Vecihi Hürkuş

6 OCAK 1896, ARNAVUTKÖY, İSTANBUL, TAYYARECİ.

Birinci Dünya savaşı sırasında pilot brövesi alarak 7. Tayyare Bölüğü'nde Ruslara karşı harekate katılan Vecihi başarılı keşif ve bombardıman uçuşları yapmış. TBMM tarafından üç kez Takdirname verilmiştir.

1924'te ganimet olarak Yunanlılardan ele geçen motorlardan yararlanarak ilk Türk uçağını imal etmiş. 28 Ocak 1925'de "VECİHİ K-VI" adını verdiği uçağını uçurmuştur.

C u m h u r i y e t ' i n ü z l e r i

Sâmiye Cahid Morkaya

1897 SİLİVRİKAPI, İSTANBUL. OTOMOBİL YARIŞÇISI, KEMENÇE ÖĞRETMENİ.

Türkiye'nin ilk kadın otomobil yarışçısı ve şampiyonu, kemençe öğretmeni. Turing Kulüp'ün düzenlediği yarışlara katılmıştır. 1930'lu yıllarda bu yarışlara katılan tek kadın sürücü olmuştur.

1930 ve 1931 yıllarındaki yarışlarda dereceye giren Morkaya, ilk şampiyonluğunu ise 1932'de; İstinye - Zincirlikuyu arasındaki 9,5 kilometrelik parkurda düzenlenmiş olan ralliyi kazanarak elde etmiştir. Bu birincilikle **ilk kadın şampiyon otomobil yarışçısı** unvanına da sahip olmuştur.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

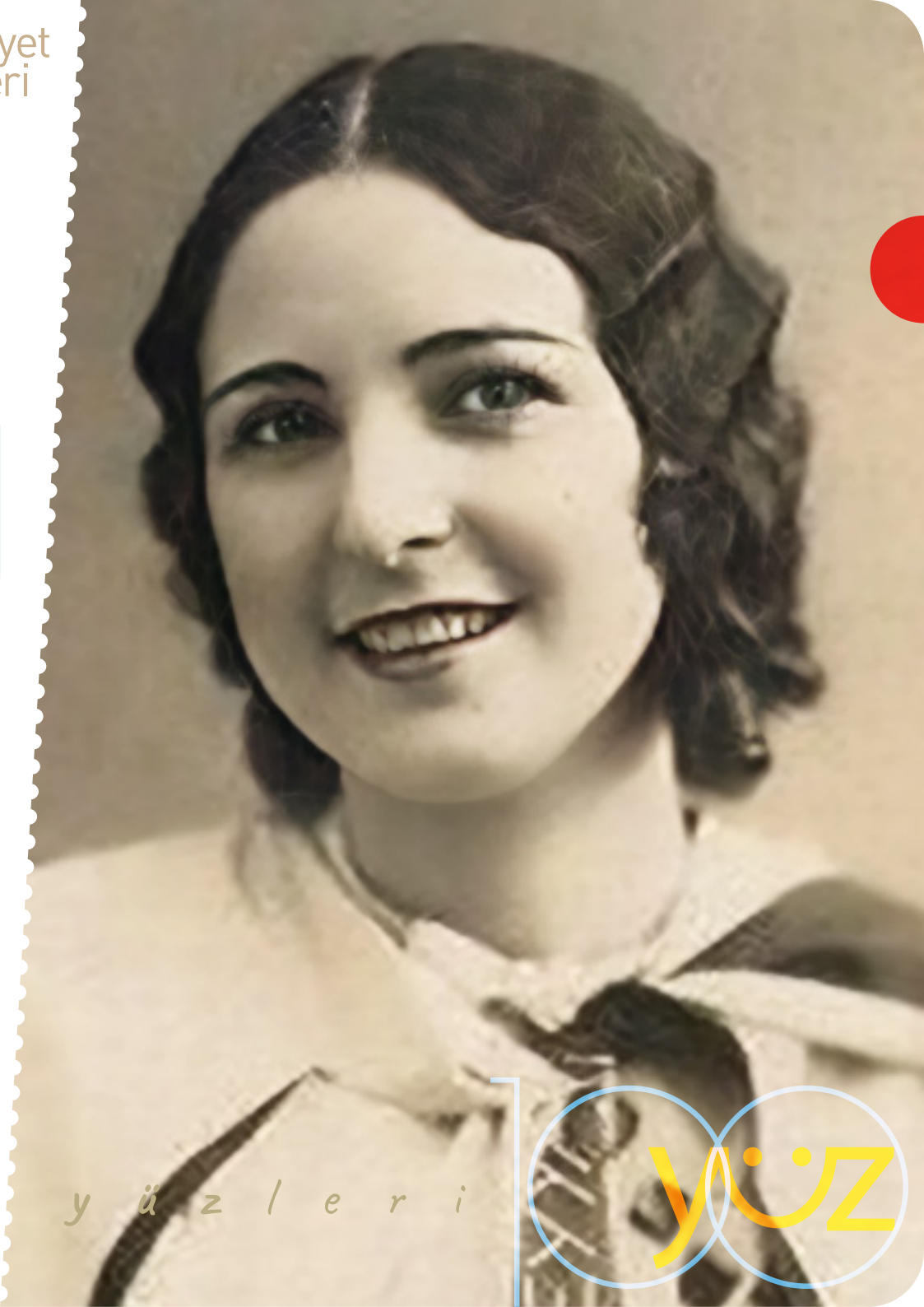
Afife Jale

1902, İSTANBUL, OYUNCU.

Türk tiyatrosunda sembol bir isim olmuştur. İlk defa İstanbul'un Kadıköy ilçesindeki Apollon Tiyatrosu'nda sahnelenen Hüseyin Suat'ın Yamalar adlı oyununda Emel rolünü canlandırdı. Böylece Türk tiyatrosunda sahneye çıkan ilk Müslüman kadın oyuncu oldu.

Asıl ismi Afife olan sanatçı, bu oyunda "Jale" takma ismini kullanmış ve daha sonraları Afife Jale adıyla anılmaya başlanmıştır. 1997 yılından beri sanatçının anısında Yapı Kredi tarafından Afife Tiyatro Ödülleri düzenlenmektedir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Remziye Hisar

1902, ÜSKÜP, KİMYAGER.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda çağdaş bilimin öncülerindedir ve kimya mesleğinin Türkiye'deki ilk kadın öncüsü olarak kabul edilir. Darülfünun'da fen bilimleri eğitimi alan ilk kadınlardandır ve Sorbonne Üniversitesinden doktora derecesiyle mezun olan ilk Türk kadındır.

1942-1947 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Eczacılık Okulu Analitik Kimya ve Toksikoloji kürsüsünde görev yaptı. 1947 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Kimya Kürsüsüne atandı. 1955 yılında Fransa'da "Officiel d'Academie" nişanına layık görüldü. 1959 yılında profesör oldu. 1991 yılında Tübitak Hizmet Ödülü'nü aldı

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Nâzım Hikmet

14 OCAK 1902, SELANİK. ŞAİR VE YAZAR.

Şiirleri elliden fazla dile çevrilmiş ve eserleri birçok ödül almıştır. Türkiye'de serbest nazımın ilk uygulayıcısı ve çağdaş Türk şiirinin önemli isimlerindedir. Uluslararası bir üne ulaşmıştır ve dünyada 20. yüzyılın gözde şairleri arasında gösterilmektedir.

Nazım Hikmet'in şüphesiz en belirgin sanatsal yönü şairliğidir. Şiirlerinde halk ve divan edebiyatından, Mevlevilikten, tasavvuftan izler ve öğeler görülmesinin yanı sıra 1929 yılına kadar fütürizmin (gelecekçilik) etkisi vardır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Afet İnan

30 EKİM 1908, SELANİK, TÜRK SOSYOLOG, TARİHÇİ VE AKADEMİSYEN.
Mustafa Kemal Atatürk'ün manevi kızıdır.

Cumhuriyetin ilk tarih profesörlerinden olan Afet İnan, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Türk devrim tarihi kürsüsünü kurmuştur. Türk medeniyeti ve devrim tarihine ait 50 kadar kitabı ile çok sayıda makalesi bulunur. Türk Tarih Tezi'ni ortaya koyan tarihçilerdendir.

Cumhuriyet döneminin yeni tarih anlayışının temellerinin atılması ve kadın kimliğinin kurgulanmasında bir ideolog gibi hizmet etmiş bir cumhuriyet kadınıdır. 1929'da Topkapı Sarayı'nı müzeye dönüştürme çalışmaları sırasında bulunan Pîrî Reis haritasını inceleyen Türk Tarih Cemiyeti heyetinin içinde yer aldı ve haritanın dünyada tanıtılmasına çalıştı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Sabiha Rifat Gürayman

1910, MANASTIR, İNŞAAT MÜHENDİSİ VE VOLEYBOLCU.

Türkiye'nin ilk kadın inşaat mühendislerindendir. 1927'de Mühendis Mekteb-i Âlîsi'ne (bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesi) girdi. O yıl ilk defa kız öğrenci alan okulun ilk kız öğrencisi idi.

Cumhuriyet Tarihinde İlk Türk Kadın Mühendisimiz, ülkenin değişik yerlerinde birçok okul, hükümet konağı ve resmi binanın yapımında çalışan Sabiha Hanım, Anıtkabir'in inşaatında kontrol şefi olarak görev yapmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

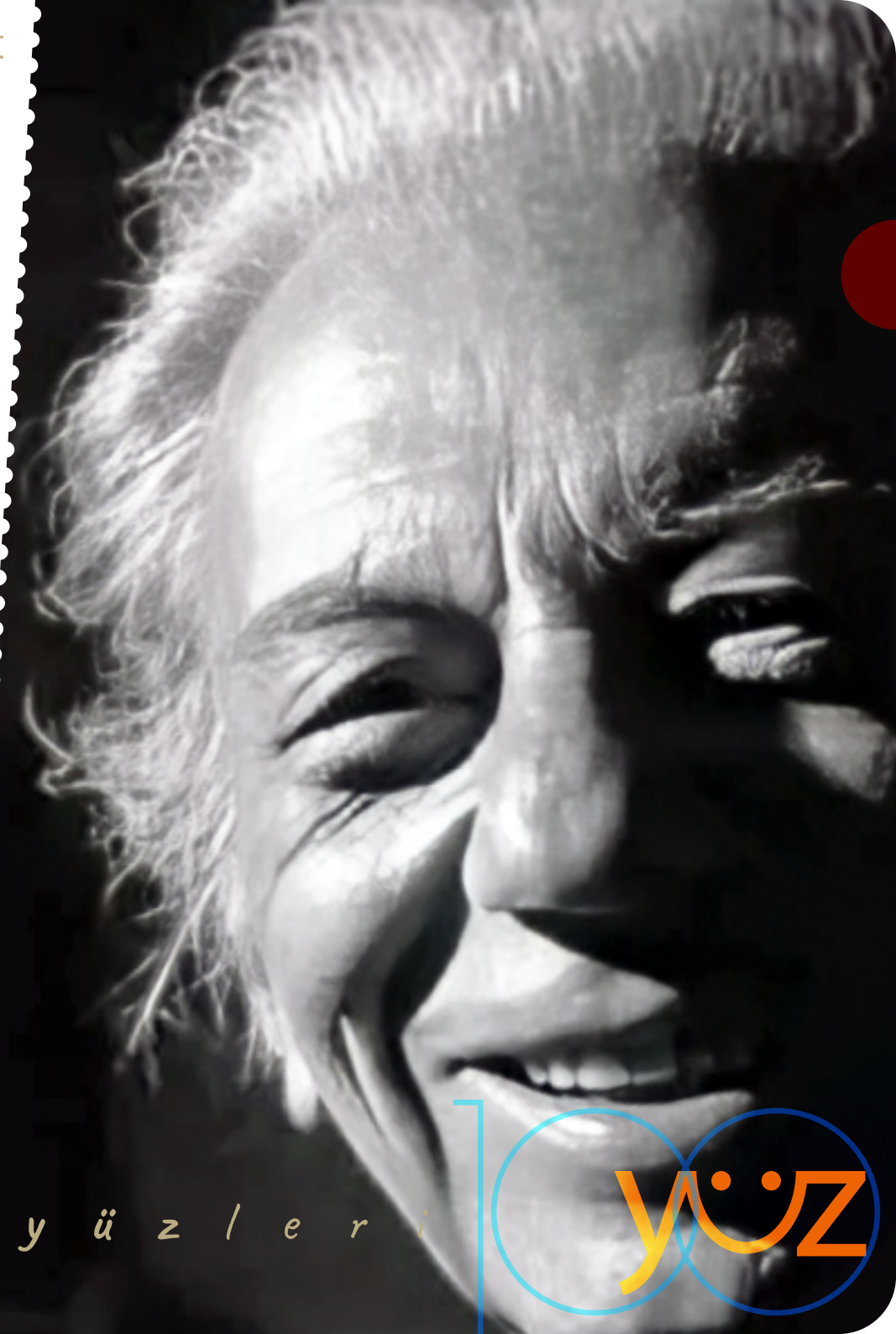
Cahit Arf

24 EKİM 1910, SELÂNİK, MATEMATİKÇİ VE BİLİM İNSANI.

Eski TÜBİTAK Bilim Kolu başkanıdır. 1948'de İnönü Ödülü'nü, 1974'te TÜBİTAK Bilim Ödülü'nü kazanmıştır. 1980 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi Onur Doktorası, 1981'de de ODTÜ Onur Doktorası'nı almıştır.

1964 yılında Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ilk bilim kurulu başkanı oldu. TÜBİTAK'ın kurulmasında çok emeği geçti ve TÜBİTAK'a bağlı Gebze Araştırma Merkezi'nde görev aldı. 1983-1989 yılları arasında Türk Matematik Derneğinin başkanlığını yaptı. Cahit Arf, cebir konusundaki çalışmalarıyla dünyaca ün kazanmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Semiha Berksoy

1910, İSTANBUL, OPERA SANATÇISI, TİYATROCU VE RESSAMDIR.

Türkiye'nin uluslararası alanda tanınmış ilk sanatçılarından birisi ve Cumhuriyet döneminin sanat simgelerindedir. Sesli ilk Türk filminde ve Mustafa Kemal Atatürk'ün emri ile sahneye konan ilk Türk operasında, Ankara Devlet Opera ve Balesinde opera sanatının başlıca yapıtlarının ilk sahnelenişlerinde sahne aldı.

1939'da Berlin'de Richard Strauss'un "Ariadne auf Naxos" isimli eserinde başrol oynayarak Batı Avrupa'da sahneye çıkan ilk Türk opera sanatçısı unvanının sahibi oldu. Görsel sanatlarla da hep yakından ilgilendi ve önemli uluslararası sergilere eserleriyle katıldı. Berksoy, sanatın daha birçok alanında ilkleri gerçekleştirdiği için "ilklerin kadını" olarak tanınmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

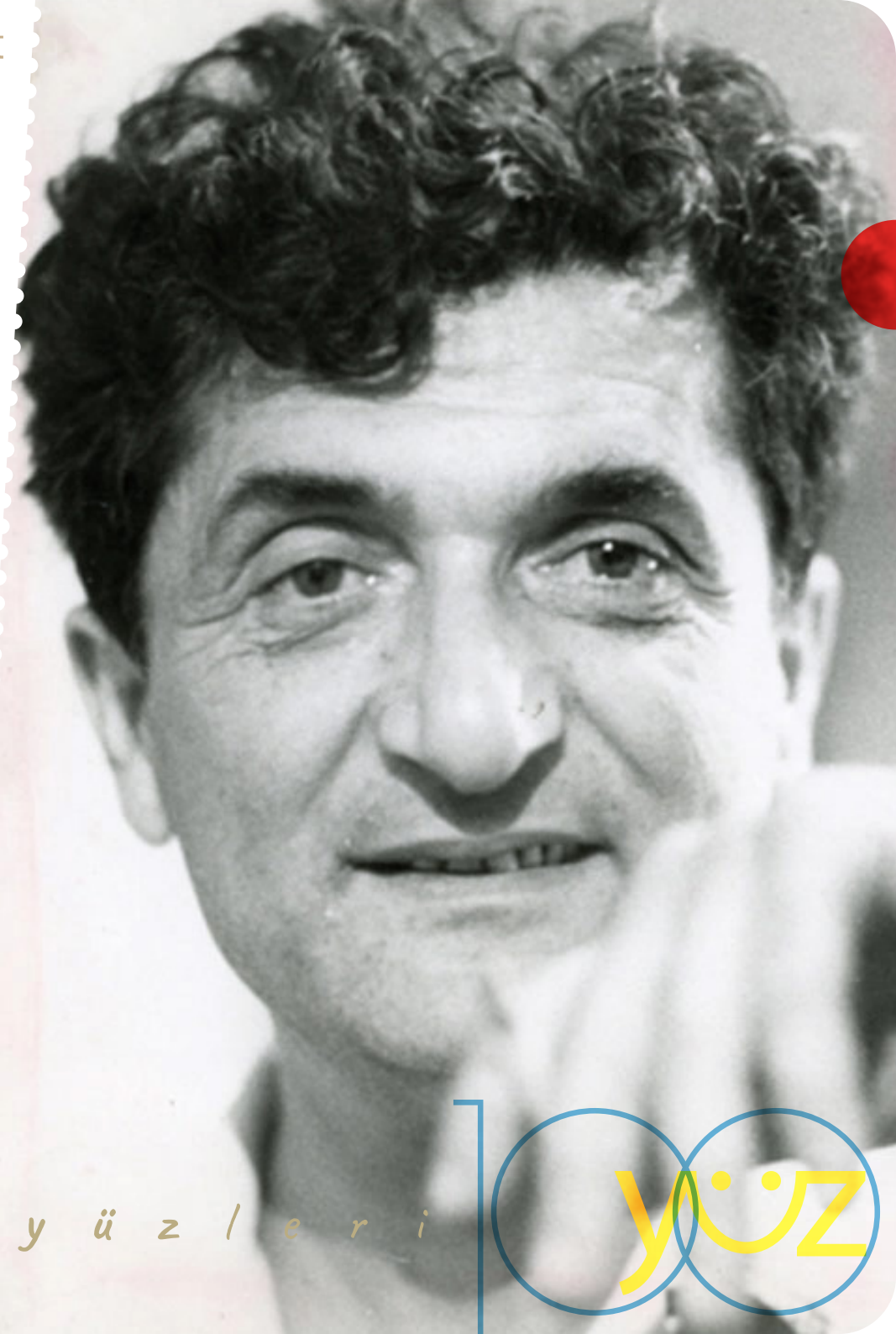
Bedri Rahmi Eyüboğlu

1911, GİRESUN, RESSAM, YAZAR VE ŞAİR.

Özellikle el baskı yazmacılık, gravür, seramik, heykel, vitray, mozaik, hat, serigrafi, litografi gibi birçok formlarda eserler üreten sanatçı, geleneksel süsleme ve halk el sanatlarında seçtiği motifleri yapıtlarında Batı'nın teknikleriyle birleştirerek kullandı. Şiirlerinde de halk kaynağından beslendi; masallardan, söylencelerden, türkülerden yararlanarak, doğa tutkusunu, insan sevgisini, yaşama sevincini, toplumsal sorunları yansıttı.

1958 yılında 1958 Brüksel Expo'sundaki Türk Pavyonu için yaptığı 227 metrekarelik çalışmasıyla **altın madalya** aldı. Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'de iki yıl misafir profesörlük yaptı. 1972 yılında, 33'üncü Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde **birincilik ödülü** aldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Hürriyet Sırmaçek

1912, ŞAM, MÜHENDİS.

Türkiye'nin ilk köprü uzmanı kadın mühendisidir.
Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları'nda çeşitli kademelerde yüksek mühendis olarak görev aldı.

Sivas Lokomotif ve Vagon Fabrikası statik hesap ve betonarme hesapları kontrol mühendisi olarak çalıştı. Haydarpaşa üst geçidinde "T" tabliye kirişinin, İzmir-Manisa 71. Km. 2x45'lik çelik kafes köprülerin Türkiye'de ilk defa hesaplamalarını yaptı. Türkiye Köprü ve İnşaat Cemiyeti kuruculuğu; Türkiye Yüksek Mühendisler Birliği yönetim kurulu üyeliği ve genel sekreterliği; İstanbul Mühendisler Odası İdare Heyeti üyeliği ve bir süre de başkanlığını yaptı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

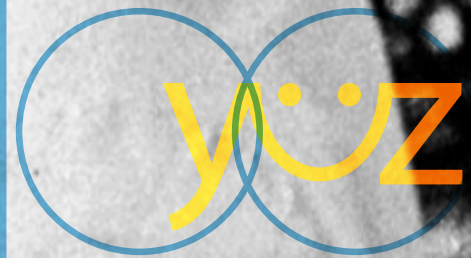
Semiha Es

12 ARALIK 1912, İSTANBUL, SAVAŞ MUHABİRİ VE FOTOĞRAFÇI.

İlk kadın savaş fotoğrafçılarından sayılıyordu. Fotoğrafa eşinin röportaj seyahatleriyle başladı. Eşi ile gittiği Kore'de Hürriyet gazetesi savaşın görüntülenmesi için Semiha Es'i görevlendirdi.

Semiha Es, bir öncü kadın... O güne dek erkeklere ait olduğu varsayılmış bir alanda, savaş muhabirliğinde sivrilmiş, iz bırakmış bir kadın. Vietnam'dan Ruanda'ya boynunda fotoğraf makinesi, tüm tehlikeleri göze alarak seyahat etti, savaşın göbeğinden bildirdi. 2012'de 100 yaşında vefat etmeden önce verdiği röportajlardan birinde "50 yıl boyunca elimde fotoğraf makinemin olmadığı bir anım olmadı" diyordu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

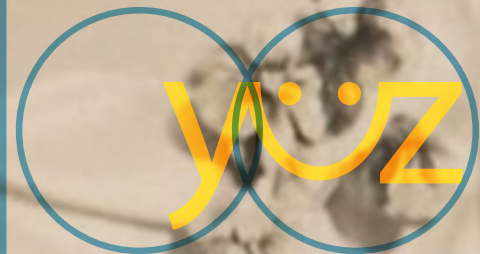
Keriman Halis

16 ŞUBAT 1913, İSTANBUL, GÜZELLİK KRALİÇESİ.

1932 yılı Dünya Güzellik Kraliçesi'dir. Cumhuriyet gazetesinin düzenlediği Türkiye Güzellik Kraliçesi Yarışması'nda birinci seçilerek Türkiye'yi Dünya Güzellik Yarışması'nda temsil etmiş ve Türkiye'nin ilk dünya güzeli olmuştur. Yarışmadan iki yıl sonra Soyadı Kanunu'nun çıktığında, kendisine cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk tarafından Ece soyadı verilmiştir.

1932 Türkiye Güzeli seçildikten sonra Belçika'nın Spa kentinde düzenlenen "Kâinat Güzellik Yarışması" ve "Dünya Güzellik Yarışması" olarak da bilinir adlı yarışmada Türkiye'yi temsil etti.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Sabiha Gökçen

22 MART 1913, BURSA, PİLOT.

Mustafa Kemal Atatürk'ün sekiz manevi evladından birisi idi. Uçuş kariyeri boyunca 8.000 saat civarı uçuş gerçekleştirdi. Adı, İstanbul'un 2. havalimanı olan Sabiha Gökçen Havalimanı'na verilmiştir. Türkiye'nin ilk kadın pilotlarından biri olan Sabiha Gökçen, dünyadaki ilk kadın savaş pilotudur.

Sabiha Gökçen, 1935'te Türkkuşu'nun açılış töreninde yapılan planör gösterilerinden etkilenererek havacılığa ilgi duydu. Atatürk'ün de destek vermesi ile 1935'te Türk Hava Kurumu'nun Türk Kuşu Sivil Havacılık Okulu'na girdi, Ankara'da yüksek planörcülük brövelerini aldı. 1937 yılında "Türk Hava Kurumu Murassa (İftihar) Madalyası" verildi. 30 Ağustos 1937'de askerî uçuş brövesi aldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Muazzez İlmiye Çığ

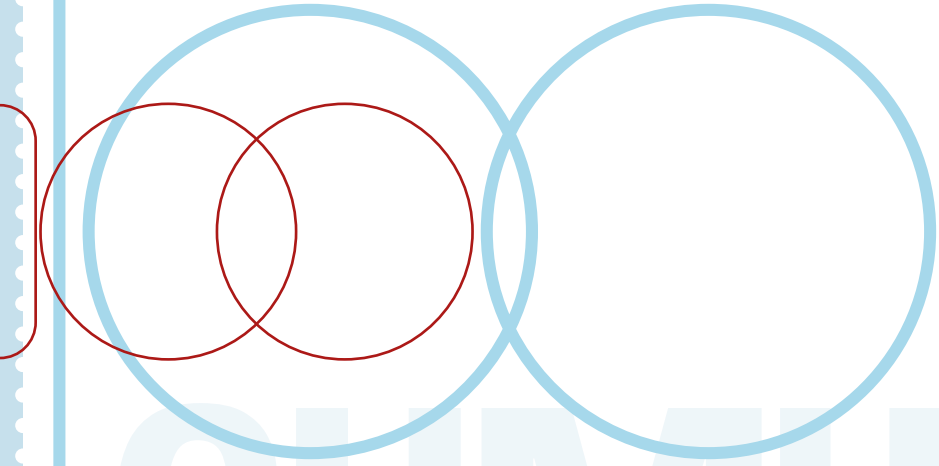
20 HAZİRAN 1914, BURSA, SÜMEROLOG.

15 Şubat 1936 tarihinde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Hititoloji bölümüne kaydoldu. 1940 yılında Ankara Üniversitesinden mezun olduktan sonra İstanbul Eski Şark Eserleri Müzesi Çiviyazılı Belgeler Arşivine uzman olarak atandı.

Müzedeki çalıştığı 31 yıl boyunca Sümer, Akad ve Hitit dillerinde yazılmış on binlerce tableti temizleyip, sınıflandırıp numaralandırdı, 74 bin tableten oluşan çivi yazılı belgeler arşivini oluşturdu, Üç bin tabletin kopyasını yapıp katalog halinde yayımladı. 1988'de Philadelphia'daki Asuroloji kongresine katıldı. History Begins at Sumer adlı kitabı Türkçeye çevirdi ve kitap 1990'da "Tarih Sümerle Başlar" adıyla Türk Tarih Kurumu tarafından yayımlandı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Jale İnan

1 ŞUBAT 1914, İSTANBUL, ARKEOLOG.

Uzun yıllar devam eden programlı kazılarla Perge ve Side antik kentlerinin gün ışığına çıkarılmasına emek vermiş; çıkarılan eserlerin sergilenmesi için Antalya ve Side müzelerinin kurulmasını sağlamıştır. Programlı kazıların dışında tarihi eser kaçakçılığına karşı çeşitli kurtarma kazıları gerçekleştirmiştir.

Türkiye'nin ilk kadın arkeoloğudur. Perge ve Side antik kentlerinin gün ışığına çıkarılması, Antalya ve Side müzelerinin kurulması, 1991 yılında Side'deki Apollon Tapınağı kazısı ve onarımı için emek harcadı; 1992-1993'te Perge tiyatro kazılarını gerçekleştirdi. 1995 yılında Türkiye Bilimler Akademisi'nin şeref üyesi oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

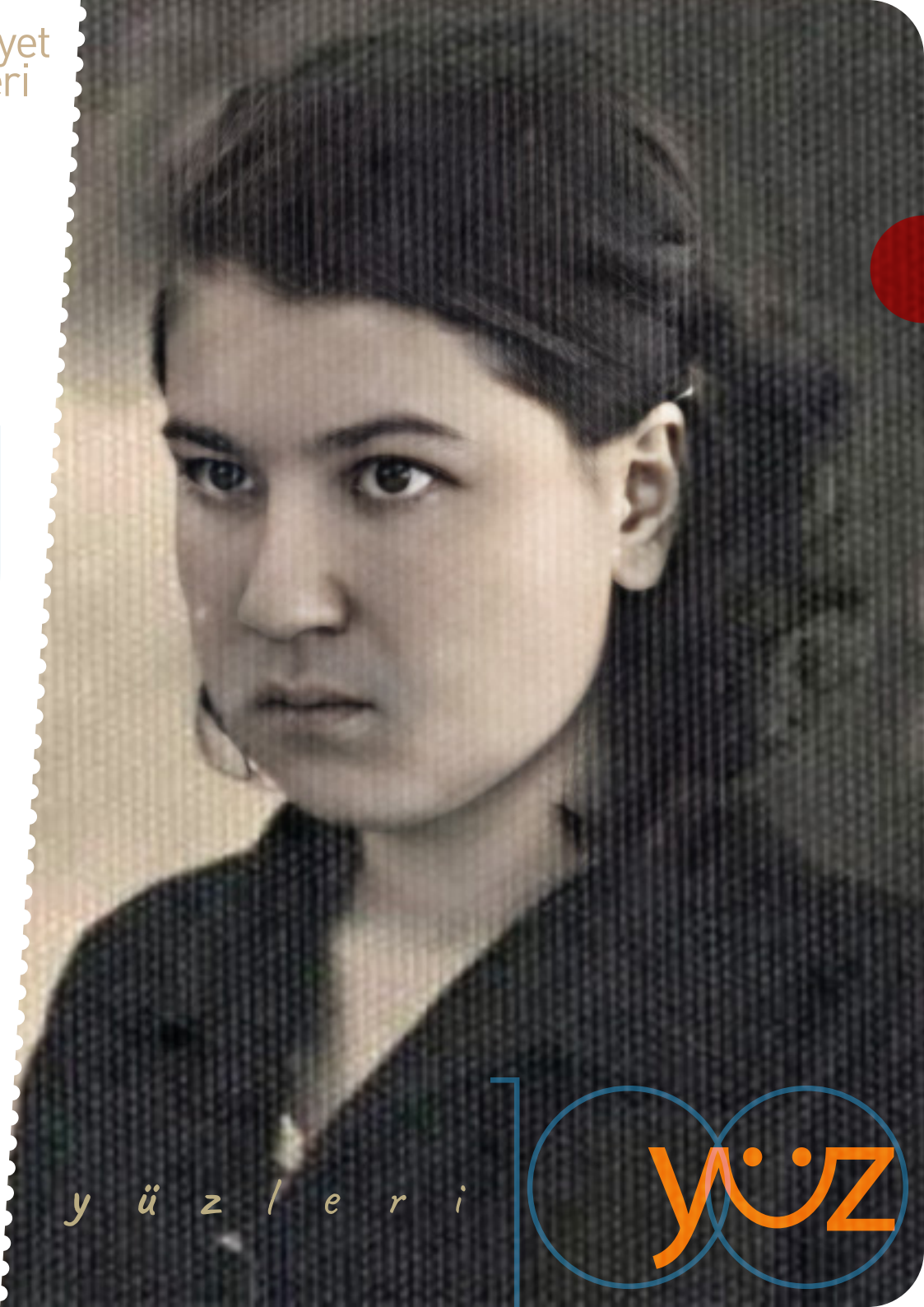
Refet Angın

18 MART 1915; GELİBOLU, ÇANAKKALE. ÖĞRETMEN.

Mustafa Kemal Atatürk ile yolları birçok kez kesişen Refet Angın, birinci karşılaşması olan ilk okul yıllarında Atatürk'ün "Büyüyünce ne olacaksın çocuk?" sözüne, "Öğretmen" diye cevap verir. İkinci karşılaşmalarında ise Öğretmen Okulu öğrencisidir ve Atatürk'e "Bakın sözümü tuttum Paşam" der.

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin ilk kadın öğretmenlerindendir. 1955 - 1975 yılları arasında Ankara'da görev yapan Angın, Ankara Bahçelievler Deneme Lisesi Müdüreligini de yürütür. Daha sonraki meslek hayatını İstanbul'da sürdüren Angın, Atatürk'ün 100. yaş kutlamalarında görevlendirilir. İlk Öğretmenler Gününde ise yılın öğretmeni seçilir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Azra Erhat

4 HAZİRAN 1915; ŞİŞLİ, İSTANBUL. DENEME VE İNCELEME YAZARI.

Özellikle Eski Yunan klasiklerinden yaptığı çevirilerle tanınmıştır. İbrahim Abdülkadir Meriçboyu (A.Kadir) ile birlikte gerçekleştirdiği İlyada ve Odissea çevirileri referans kabul edilir. 1939'da Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'ni bitirerek Klasik Filoloji Bölümünde Georg Rohde'nin asistanı olarak göreve başladı. 1946'da doçent oldu.

A. Kadir ile birlikte İlyada destanından yaptığı çevirinin birinci cildi 1959'da **Habib Törehan Bilim Ödülü'nü**, üçüncü cildi 1961'de **Türk Dil Kurumu Çeviri Ödülü'nü** aldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Halet Çambel

27 AĞUSTOS 1916, BERLİN, ARKEOLOG.

Hattuşaş'ın bulunduğu Boğazköy'de, stajyer olarak başladığı kazıları hayatı boyunca sürdüren Halet Çambel, bilim dünyası tarafından "Hitit hiyerogliflerinin çözüldüğü yer" olarak tanınan Karatepe-Arslantaş Höyüğü'nde, Türkiye'nin ilk açık hava müzesini kurmuştur. Karatepe kalıntılarının ortaya çıkarılmasına ve Hitit dilinin çözülmesine katkısı büyüktür.

1936 Yaz Olimpiyatlarında eskrim dalında Türkiye'yi temsil etti ve Suat Fetgeri Aşeni ile birlikte olimpiyatlara katılan ilk Türk kadın sporcu oldu. 1976'da TÜBİTAK'a bağlı bir Arkeometri Ünitesi kurulmasına katkıda bulundu. 2005 yılında Hollanda devletinin kültür ve kalkınmaya hizmet edenlere verdiği Prens Claus ödülü'nün sahibi oldu. 2010 yılında kendisine T.C. Kültür Bakanlığı tarafından Kültür ve Sanat Büyük Ödülü verildi.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Halil İnalıcık

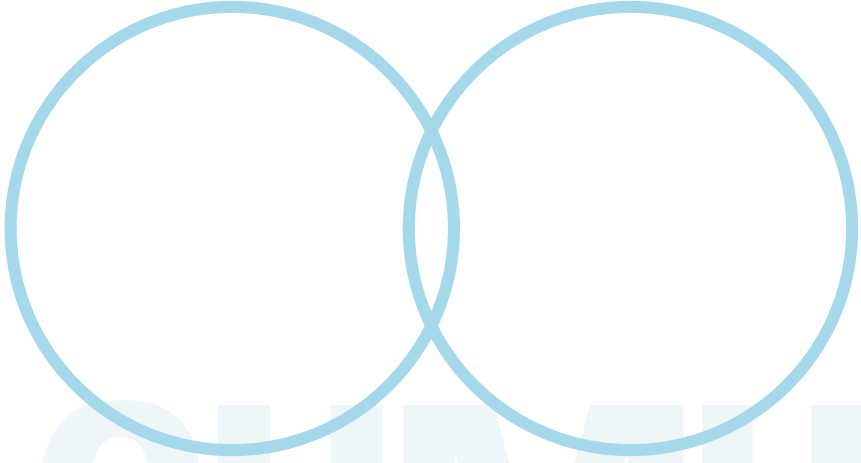
7 EYLÜL 1916, İSTANBUL. TARİHÇİ.

Eserleriyle Osmanlı-Türk tarihine hem siyasi ve ekonomik konularda hem de kültür ve medeniyet tarihi alanında orijinal katkılarda bulunmuş bir bilim insanıdır. Tüm Balkan dillerine ve Arapçaya çevrilmiş olan "The Ottoman Empire The Classical Age 1300-1600" ve "An Economic and Social History of the Ottoman Empire" gibi kitapları dünya üniversitelerinde başlıca ders kitabı olarak kullanılmaktadır.

Tarih alanındaki üstün çalışmaları ve yetiştirdiği öğrenciler sebebiyle Şeyh-ül Müverrihin (Tarihçilerin şeyhi) ve Tarihçilerin Kutbu gibi isimlerle de anılmıştır. İnalıcık, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde 32 yıl hizmet verdikten sonra 1972 yılında Chicago Üniversitesinde Osmanlı Tarihi Kürsüsünü, 1993 yılında Bilkent Üniversitesinde Tarih Bölümünü kurmuştur.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Safiye Ayla

14 TEMMUZ 1917, İSTANBUL, KLASİK TÜRK MÜZİĞİ SANATÇISI.

Müziğe küçük yaşta piyano çalarak başladı. Yesari Asım Bey'den de müzik dersleri aldı. İlk plağını 1930'da Columbia Plak Şirketi adına doldurdu.

Safiye Ayla, sanat yaşamı boyunca başta İstanbul Radyosu olmak üzere Türkiye radyolarında sayısız konser verdi, beş yüzden fazla plak doldurdu. Doldurduğu plaklar satış rekorları kırdı. Büyük beğeni toplayan sesiyle ünü yurt sınırlarını aştı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Mualla Eyuboğlu

13 MART 1919, AZİZE, MİMAR.

Türkiye'nin ilk kadın mimarlarından. Meslek yaşamının ilk yıllarında Köy Enstitüleri'nin kuruluşunda aktif rol aldı; Edirne'den Kars'a kadar Türkiye'nin dört bir yanında Enstitü binalarını üretti, inşa etti ve öğrencileri eğitti. 1952-1983 arasında koruma ve restorasyon alanında çalıştı. Rumeli Hisarı ve Topkapı Sarayı Harem Dairesi gibi birçok tarihi yapının restorasyonunda emeği geçti.

Milli Eğitim Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne bağlı yüksek mimar olarak görev yaptı. 1959 yılında Rumeli Hisarı'nın restorasyonunda çalışmaya başladı. 1961-1971 arasında çalışma yaşamının en önemli işlerinden biri olan Topkapı Sarayı Harem Dairesi'nin onarımını yürüttü.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Cahide Sonku

27 ARALIK 1919, YEMEN, SİNEMA VE TİYATRO OYUNCUSU.

Türk sinemasının ilk kadın film yönetmeni ve sinema oyuncusu. Henüz 16 yaşındayken Darülbedayi'ye girdi. Önce Halkevleri Tiyatrosu akabinde ise İstanbul Belediye Konservatuvarı, ardından da Muhsin Ertuğrul'un keşfiyle Darülbedayi'de (1932-Şehir Tiyatroları) "Yedi Köyün Zeynebi" ile oyunculuğa başladı.

1933'te Söz Bir Allah Bir filmiyle sinemaya adım attı. Daha sonra, 1950 yılında kendi adına Sonku Film şirketini kurdu. Fedâkar Ana filmiyle ilk kez yönetmenliği denedi. Yıldız dergisinin 1951 yılında açtığı yarışmada Vatan ve Namık Kemal "En İyi Film", başrol oyuncularından Cahide Sonku da "En İyi Kadın Oyuncu" seçildi.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Behram Kurşunoğlu

1922, ÇAYKARA, TEORİK FİZİKÇİ, EĞİTİMCİ.

Albert Einstein'ın genel görelilik kuramının elektromanyetizma ile birleştirilmesi üzerine çalışmalar yapmıştır. Ankara Üniversitesi ve Birleşik Krallık'taki Edinburgh Üniversitesi'ndeki eğitiminin ardından fizik doktorasını yine Birleşik Krallık'taki Cambridge Üniversitesi'nde tamamlamıştır.

Behram Kurşunoğlu 1950'li yıllarda atom enerjisi alanında çalışmalarını Türkiye'de sürdürmüş ve aynı zamanda Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun kurucu üyesi olarak görev yapmıştır. 1972 yılında Türkiye Cumhuriyeti Başkanlığı **Bilim Ödülünü** ve 2000 yılında **Mustafa Kemal Atatürk Cemiyeti Ödülünü** aldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

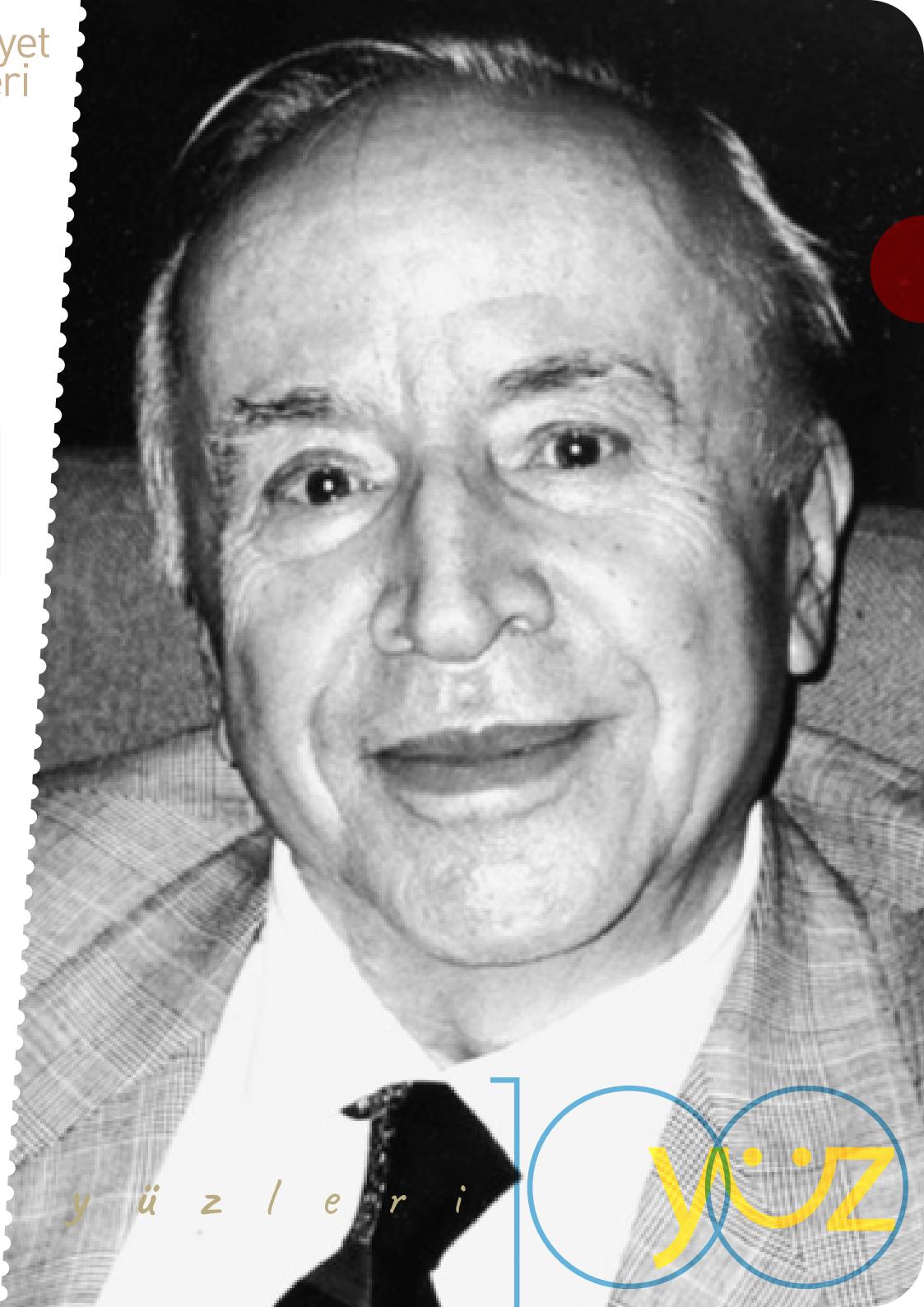
Bahattin Baysal

8 ARALIK 1922, KIRŞEHİR. AKADEMİSYEN VE KİMYA MÜHENDİSİ.

Alanında sağladığı katkılar nedeniyle "polimer kimyasının öncülerinden" olarak adlandırılır. 1968 yılında TÜBİTAK Bilim Ödülü kazanan Baysal, 1995 yılında TÜBA Şeref Üyesi seçildi.

Akademik hayatına 1954'te doçent olmasıyla başladı. Atom enerjisi dalını araştırmak için 1957-58 yılları arasında, Amerika'da Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde; 1958-59'da ise Brookhaven Ulusal Laboratuvarı'nda çalışmalarda bulundu. Türkiye'de fen liselerinin kurulmasına öncülük etmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Yaşar Kemal

6 EKİM 1923; HEMİTE, OSMANİYE, ROMAN VE HİKÂYE YAZARI, ŞAİR.

Türk edebiyatının en önde gelen yazarlarından biri olarak kabul edilen Yaşar Kemal, yaşamı boyunca pek çok ödül almış ve Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilmiştir. En ünlü eseri, yaklaşık 32 yılda tamamladığı İnce Memed roman serisidir.

Türkiye'den aldığı ödülerin yanı sıra Uluslararası Cino del Duca ödülü, Légion d'Honneur nişanı, Commandeur payesi, Fransız Kültür Bakanlığı Commandeur des Arts et des Lettres nişanı, Premi Internacional Catalunya, Fransa Cumhuriyeti tarafından Légion d'Honneur Grand Officier rütbesi, Frankfurt Kitap Fuarı Barış Ödülü'nün de bulunduğu yirmiyi aşkın ödül, ikisi yurt dışında beşi Türkiye'de olmak üzere, yedi fahri doktorluk payesi almıştır. 1973'te Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Semahat Geldiay

14 EYLÜL 1923, İZMİR, ZOOLOG.

Böcek endokrinolojisi konulu araştırmalarıyla tanınır.
TÜBİTAK Bilim Ödülü ve TÜBA onur üyeliği sahibidir.

Böcek endokrinolojisi alanında dar imkânlarla yaptığı çalışmalarla bilimde çığır açtı. Yayımladığı ilk iki makale dünyada yankı uyandırınca kariyerine ABD'deki Columbia Üniversitesi Zooloji Bölümü'nde devam etti ve zamanının en önemli bilim insanlarıyla çalışarak önemli buluşlara imza attı. Ege Üniversitesi'nde elektron mikroskobu laboratuvarı kurarak, Türkiye bilimini geleceğe taşıdı. Çalışmaları 1975 yılında TÜBİTAK Bilim Ödülü ile onurlandırıldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Cavid Erginsoy

20 MAYIS 1924, ANKARA, FİZİKÇİ VE BİLİM İNSANI.

Yüksek öğrenimini Elektrik Mühendisliği üzerine Londra Üniversitesi'nde Türkiye hükûmeti bursuyla yaptı. 1952 yılında Londra Üniversitesi Queen Mary College'de doktorasını tamamladı. 1956-1957 yıllarında Atom Enerjisi Komisyonu üyesi oldu.

1958-1962 yılları arasında IAEA, Viyana'daki uluslararası enerji teşkilatına üyeliğini, 1962-1965 yılları arasında ise Brookhaven Ulusal Laboratuvar'ında ziyaretçi üyeliğini gerçekleştirdi. Aynı laboratuvarın fizik bölümünde 1965-1967 yılları arasında asli üye olarak çalışmalarını sürdürdü. 1967'de Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde fizik profesörlüğü ve Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığı görevlerinde bulundu. Aynı yıl Tübitak Bilim Kurulu üyesi oldu ve Tübitak Bilim Ödülü'ne layık görüldü.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

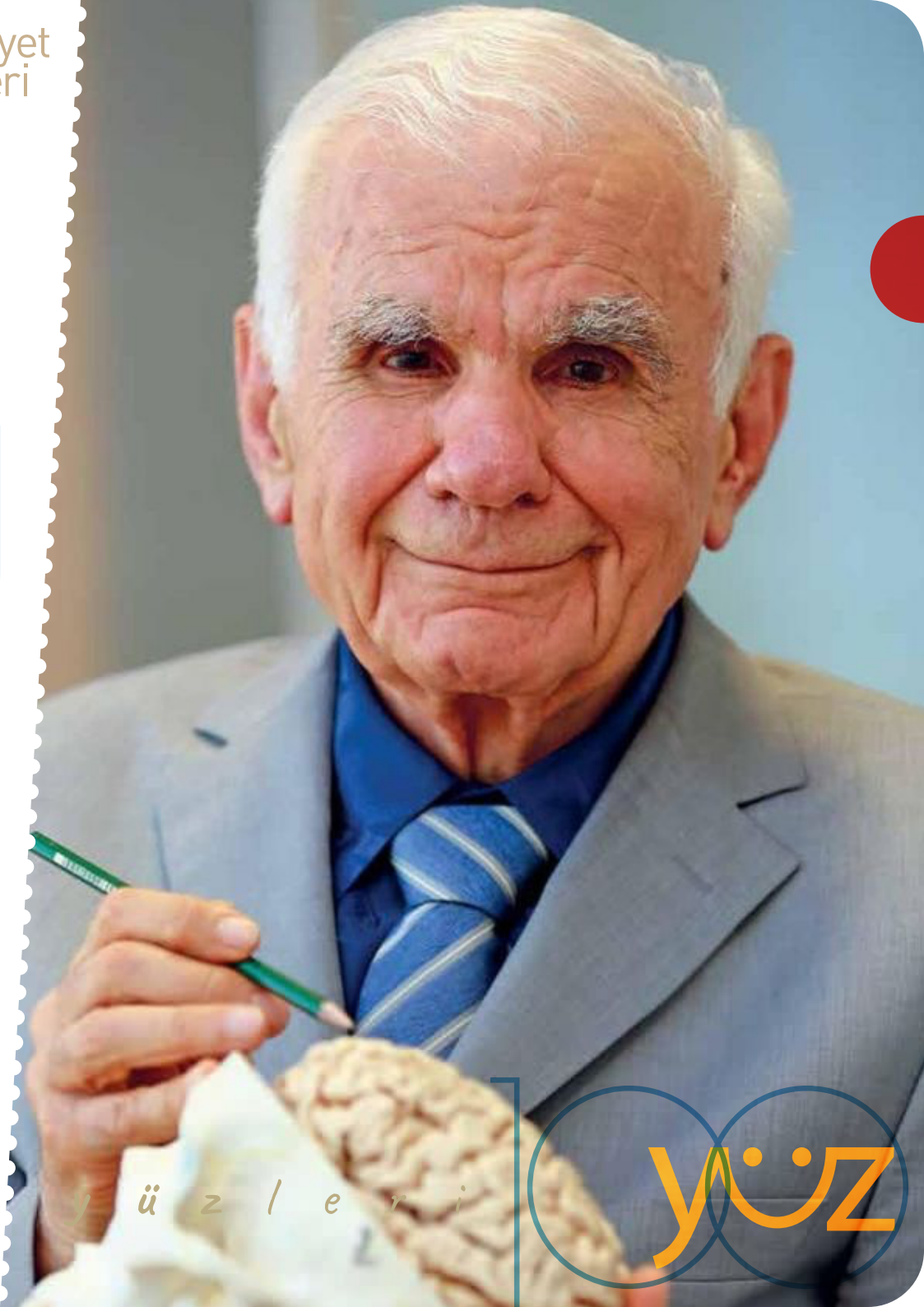
Mahmut Gazi Yaşargil

6 TEMMUZ 1925; LİCE, DİYARBAKIR, BİLİM İNSANI VE TIP HEKİMİ.

Beyin cerrahisi pratiğinde, mikroskop kullanımının (mikrocerrahinin) hayata geçirilmesinde ve yaygınlaştırmasındaki katkılarıyla tanınır. 1999 yılında Amerikan Nörolojik Cerrahlar Kongresi'nde Neurosurgery Dergisi tarafından "1950-2000 Yüzyılın Beyin Cerrahisi" unvanı verilmiş ve Avrupa Nörolojik Cerrahlar Birliği onur madalyası ile onurlandırılmıştır.

Nöroşirurjide mikrocerrahi yöntemini keşfettiği için dünya çapında ün yapan Yaşargil'in epilepsi ve beyin tümörlerinin tedavisinde bulunduğu yeni yöntemler de halen kullanılıyor. Bugün cerrahide birçok icadı bulunan Prof. Dr. Gazi Yaşargil'in bilim dünyasına kazandırdığı cihazlar arasında kızının adını verdiği, beyin loblarını açmada kullanılan "Otomatik Leyla Ekartörü" ve "Yaşargil Anevrizma Klipleri" sayılabilir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Attilâ İlhan

15 HAZİRAN 1925, İZMİR, ŞAİR, ROMANCI.

Entelektüel çalışmalarıyla Türk edebiyat ve düşünce dünyasına önemli katkıları olmuştur.

1974 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü, Yunus Nadi Roman ödülü, Sertel Demokrasi ödülü sahibidir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Erdal İnönü

6 HAZİRAN 1926, ANKARA, FİZİKÇİ, AKADEMİSYEN.

TÜBİTAK Bilim Kurulu, Atom Enerjisi Komisyonu, UNESCO Yürütme Konseyi üyeliği ve Türk Fizik Derneği başkanlığında bulunan Erdal İnönü'nün fizik alanında önemli çalışmaları vardır. Uluslararası bilim dergilerinde de yer alan araştırmalarının en önemlisi, 1951'de Macar asıllı Amerikalı atom fizikçisi Eugene Wigner ile Princeton Üniversitesinde ortak yaptığı çalışmadır.

"Grupların İndirgenmesi ve Gösterimi Üstüne" başlıklı bu çalışma, gruplar kuramında genel bir yöntem niteliği kazanarak matematiksel fiziğin temel yöntemleri arasına girmiştir. "İnönü-Wigner Grup İndirgenmesi" adıyla bilinen çalışması (1951), çağdaş matematiksel fiziğin temel kavramlarından biri kabul edilir. 2004 yılında, fizik alanında Nobel'den sonraki en önemli ödül olan **Wigner Madalyası**'nı alan İnönü, bu ödülü Feza Gürsey'den sonra alan ikinci Türk olmuştur.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Dilhan Eryurt

29 KASIM 1926, İZMİR, ASTROFİZİKÇİ.

1961-1973 yıllarında NASA'da görev alarak bu kurumdaki ilk Türk bilim insanı olan Eryurt, ODTÜ'de astrofizik anabilim dalını kurmuş ve 1988-1993 yıllarında ODTÜ Fen Edebiyat Fakültesi dekanlığını yürütmüştür. Çalışmaları, 1969 yılında Ay'a İniş Projesi'ne olan katkıları temsil eden Apollo Ödülü ile, 1977 yılında ise TÜBİTAK Bilim Ödülü ile onurlandırılmıştır.

Araştırmaları ile Güneş'in ve yıldızların evrimi çalışmalarına katkıda bulunmuş bir bilim insanıdır. NASA'da, Newyork'taki Goddard Uzay Araştırma Enstitüsü'nde çalışmış ve buranın tek kadın astronomu olmuştur. Başarıları ise Güneş'ten gelen nötrinoların teorik hesaplamaları üzerine çalışmalardır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Leyla Gencer

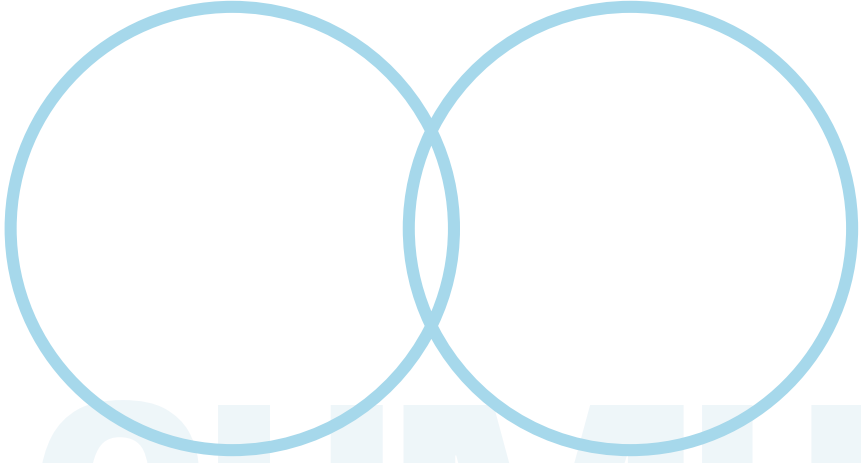
10 EKİM 1928, POLONEZKÖY. OPERA SANATÇISI.

Fransız besteci Francis Poulenc'in Carmelit'lerin Diyaloğu eserinin dünyadaki ilk temsilinde başrolü (Lidoine-başrahibe) oynadı. 20. yüzyılın en önemli sopranolarından biri olarak görülür

"La Diva Turca", "La Gencer", "La Regina" olarak ün yapan; Milano, Roma, Napoli, Venedik, Viyana, Paris, San Francisco, Köln, Buenos Aires, Londra, Rio de Janeiro, Bilbao, Chicago'da sanatını dinleten; Lucia'nın, Norma'nın, Lady Macbeth'in, Kraliçe Elizabeth'in, Fioria Tosca'nın, Lucrezia'nın, Madam Butterfly'nin, Alceste'nin, Aida'nın, Violetta'nın, Leonora'nın "Leyla la Turca"sı soprano Leyla Gencer, hem seçkin opera sahnelerinde hem resitallerinde hayranlık uyandırmış sanatçılardandır.

C u m h u r i y e t ' i n

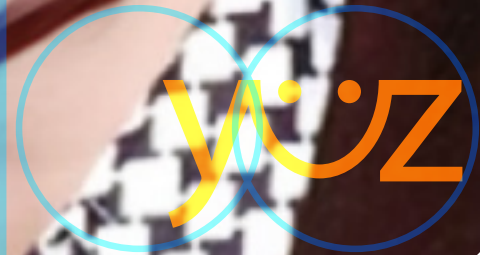
Türkân Akyol

12 EKİM 1928, İSTANBUL, TIP DOKTORU, AKADEMİSYEN.

25 Mart 1971'de meclis dışından bağımsız olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı olarak atandı. Böylece Türkiye'de bakan olan ilk kadın oldu. 13 Aralık 1971'de Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki görevine döndü. 31 Mayıs 1980'de Ankara Üniversitesi'ne Rektör seçildi. Böylece Türkan Akyol, Türkiye'deki ilk kadın rektör oldu.

Akademik ve siyasi görevleri dışında birçok dernek ve kurumda sosyal faaliyetlerde bulundu. Bunlardan en önemlileri Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) (World Health Organization (WHO)) Avrupa Bölgesi şeref üyeliği ve dört sene yaptığı Sosyalist Enternasyonal Kadın Kolu Başkan Yardımcılığıdır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Yıldız Kenter

11 EKİM 1928, İSTANBUL, TİYATRO SANATÇISI.

Ankara Devlet Konservatuvarı Yüksek Bölümünü sınıf atlayarak bitirdi. On bir yıl Ankara Devlet Tiyatrosunda çalıştı. American Theatre Wing, Neighbourhood Play House ve Actor's Studio'da oyunculuk ve oyunculuk öğretiminde yeni teknikler üzerine çalışmalar yaptı. Ankara Devlet Konservatuvarı'na hoca olarak atandı.

Finlandiya Dünya Kadın Kuruluşu tarafından yüzyılın en başarılı yüz kadınından biri olarak onurlandırıldı. 1995'te Kültür Bakanlığınca, tiyatro sanatına katkılarından ötürü "Onur" ödülüne layık gördü. Profesör Kenter'e aynı yıl tiyatro sanatına katkılarından dolayı "Mevlana Kardeşlik ve Barış Ödülü" verildi.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

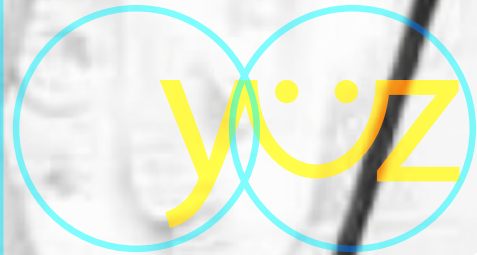
Jülide Gülizar

8 NİSAN 1929, ADANA, SUNUCU, YAZAR VE EĞİTİMEN.

TRT'nin unutulmaz spikerlerinden biri olarak Cumhuriyet tarihinde yerini aldı. Türk televizyonculuğunda 90'larda başlayan ve haber sunuculuğu anlayışını kökten değiştiren 'anchor' modelini de Türkiye daha 'radyo yılları'nı yaşarken hayata geçiren ilk haberciydi.

TRT'de haber spikeri olarak ekranlara çıkan Gülizar, radyo ve televizyonda kadın olarak "ilk açık havada haber okuma", "ilk naklen yayın" ve "ilk röportaj" gibi birçok yeniliğe imza attı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Adile Naşit

17 HAZİRAN 1930, İSTANBUL, SİNEMA OYUNCUSU, TİYATRO SANATÇISI VE TELEVİZYON SUNUCUSU.

Oyunlarında ve sinema filmlerindeki anne tiplmesi, kendine has üslubu ve kahkahası, onu Türk sinemasının unutulmaz isimleri arasına yerleştirmiştir. Adile Naşit canlandırdığı anne karakterleri nedeniyle 1985 yılında Yılın Annesi seçilmiştir.

'Hababam Sınıfı'nın elinde okul zili koridorlarda koşuran Hafize Ana'sı, Neşeli Günler'in turşucu annesi, 'Uykudan Önce' isimli televizyon programının Adile Teyze'si Adile Naşit... 57 yıllık hayatına 80'in üzerinde sinema filmi sığdırdı. Onu her gördüğümüzde içimizde iyi olan ne varsa canlandı. Adile Teyze, en yakın akrabamızdan daha kıymetliydi gönlümüzde. Komikti, Tatlıydı, İyiydi, melekler gibi. Kahkahasını nerede duysak tanırız. Hele ki 'Hababam Sınıfı' ve 'Tosun Paşa'daki dans sahnelerini, yüz yıl geçse unutmamız...

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Ayhan Okçuoğlu Çavdar

12 AĞUSTOS 1930, ADANA. TIP DOKTORU.

TÜBİTAK tarafından desteklenen “Pediatrik Hematoloji ve Onkoloji” ve “Çinko Eksikliği” birimlerini kurdu ve başkanlıklarında bulundu. 1987’de Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı olarak “Pediatrik Hematoloji ve Onkoloji Araştırma Merkezi”ni kuran Prof. Çavdar 1987-1993 yıllarında bu merkezin başkanlığını yürüttü.

1976’da TÜBİTAK Bilim Ödülü’nü ve 1979’da Prof. İhsan Doğramacı Bilim Ödülü’nü kazanan Prof. Çavdar, ayrıca Fulbright (1962, ABD), Aid (1996, ABD) ve Nato (1969, Kanada) burslarını kazandı. 1998’de “hayatları boyunca Atatürk ilkelerinin peşinden gitmiş ve önemli bilimsel çalışmalara imza atmış” sekiz bilim kadını arasında yer alarak İstanbul Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi’nin “Aydınlanmanın Kadınları Ödülü”nü aldı. Başta International Society of Hematology olmak üzere, çok sayıda uluslararası bilimsel derneğin üyesi oldu.

Türkan Saylan

13 ARALIK 1935, İSTANBUL, TIP DOKTORU, AKADEMİSYEN.

1968 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı'nda Başasistanlığa başladı. 1977'de profesör oldu. 1982-1987 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı Başkanlığı'nı, 1981-2001 yılları arasında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Lepra Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü'nü yürüttü.

1976 yılında lepra (cüzzam) çalışmalarına başladı. Cüzzamla Savaş Derneği ve Vakfı'nı kurdu. 1986'da kendisine Hindistan'da "Uluslararası Gandhi Ödülü" verildi. Uluslararası Lepra Birliği'nin (ILU) kurucu üyesi ve başkan yardımcısı, Avrupa Dermato Veneroloji Akademisi'nin ve Uluslararası Lepra Derneği'nin üyesidir. Özellikle kız çocuklarının eğitiminin desteklenmesi amacıyla çalışmalar yapmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Oktaý Sinanođlu

25 ŞUBAT 1935, BARI, KİMYA MÜHENDİSİ VE AKADEMİSYEN.

Kimya, moleküler biyofizik, biyokimya ve matematik alanlarında dersler vermiřtir. 1975 yılında özel kanunla Oktaý Sinanođlu'na ilk ve tek Türkiye Cumhuriyeti Profesörü unvanı verilmiřtir.

1 Temmuz 1963 tarihinde kimya alanında tam profesörlük unvanı alarak, 20. yüzyılda Yale Üniversitesinde "tam profesörlük" unvanını en genç yaşta kazanan öğretim üyesi olmuştur.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

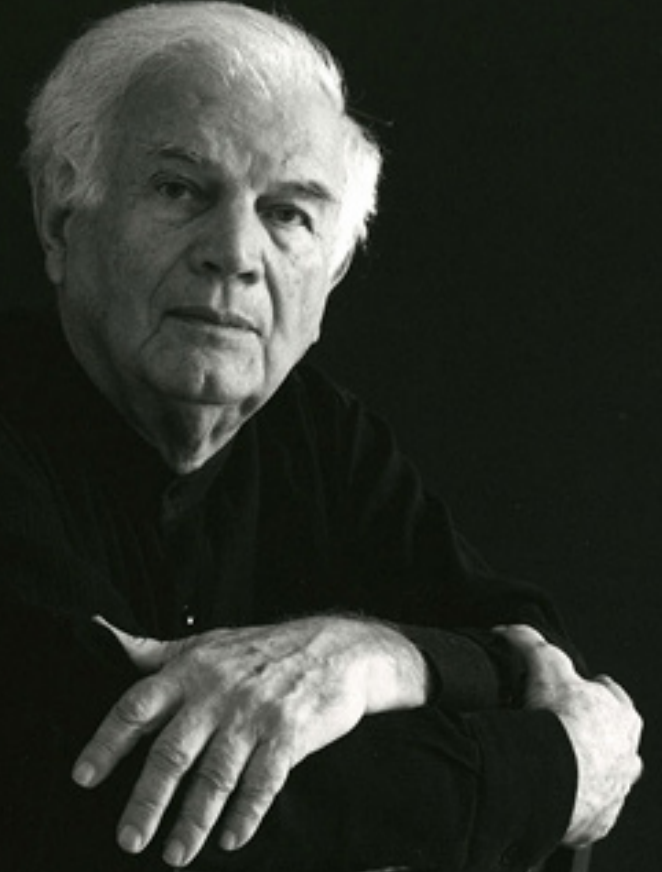
Süleyman Saim Tekcan

1940, TRABZON, RESSAM, SİNEMA OYUNCUSU, HEYKELTIRAŞ, BASKI, GRAFİK,
GRAVÜR SANATÇISI VE ÖĞRETİM ÜYESİ.

1968 yılında "Öğretim Görevlisi" olarak başladığı İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü'ndeki görevine, 1975 yılına kadar devam etti. Bu arada 1970'te bir yıl süren "Baskıresim" eğitimi üzerine Almanya'da araştırmalarda bulundu. 1985 yılında Profesör unvanı ile "Grafik Sanat Dalı" Başkanlığı görevine atandı.

Yurt içi ve yurt dışında Özgün Baskı seminerleri verdi. 1994 yılında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi dekanı oldu. 1996'da Yeditepe Üniversitesi Kurucu Dekanı, 2004 yılından bu yana da İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi Kurucu Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı ve Işık Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi kurucu dekanlığı'nı sürdürmekte. Resim dalında 2022 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat büyük ödülüne layık görüldü.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

İdil Biret

21 KASIM 1941, ANKARA, PİYANO SANATÇISI.

Müziğe olan ilgisi iki yaşında başlayan İdil Biret, dört yaşında Bach'ın prelüdlarini çalmaya başladı. İlk derslerini Mithat Fenmen'den aldı. 1948 yılında, henüz yedi yaşındayken, Biret'in yurt dışında eğitiminin gereksinimlerinin karşılanması için TBMM'ye bir teklif sunuldu. Bu teklif sonucunda İdil Biret için özel olarak çıkartılan kanun, "Harika Çocuklar Yasası" olarak bilinir.

Biret, Paris Ulusal Konservatuvarı'nı yüksek piyano, eşlikçilik ve oda müziği dallarında birinci olarak bitirdiğinde 15 yaşındaydı. 16 yaşından itibaren çeşitli Dünya sahnelerinde yer aldı. İdil Biret'in aldığı ödüller arasında "Lili-Boulangier" (Boston), "Harriet Cohen/Dinu Lipatti" (Londra), Polonya hükümetinin "kültür liyâkat" ve Fransız hükümetinin "Chevalier de l'Ordre National de Merite" nişanları da bulunmaktadır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Bariş Manço

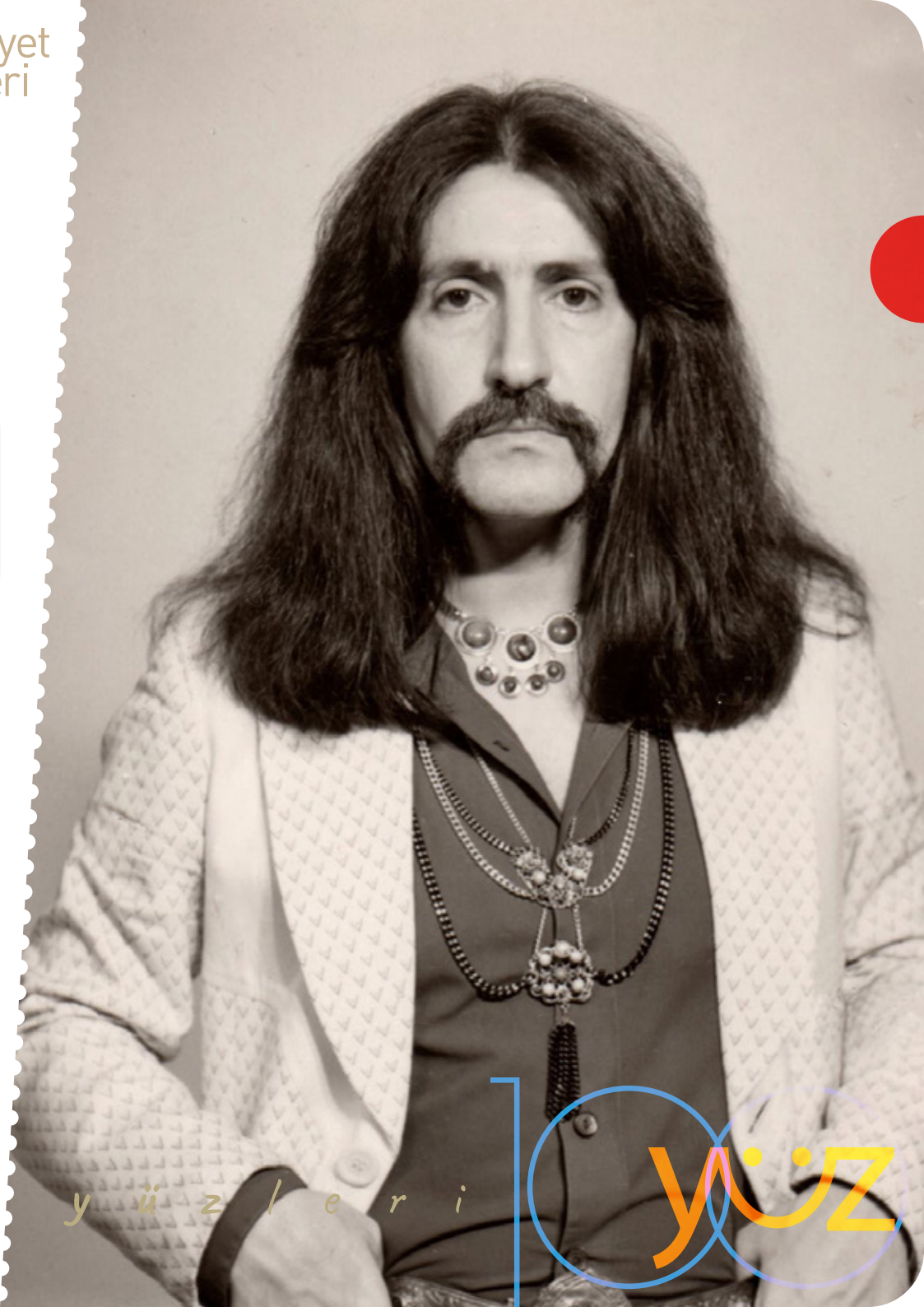
2 Ocak 1943, İstanbul, Sanatçı, Aranjör, Şarkıcı, Besteci,
Söz Yazarı, Televizyon Programı Yapımcısı ve Sunucusu, Köşe Yazarı ve Kültür Elçisidir.

Türkiye'de rock müziğin öncülerinden, Anadolu rock türünün kurucuları
arasında sayılır. Bestelediği 200'ün üzerindeki şarkısı, kendisine on iki altın ve
bir platin albüm ve kaset ödülü kazandırdı.

Şarkılarının bir bölümü daha sonra Arapça, Bulgarca,
Felemenkçe, Almanca, Fransızca, İbranice, İngilizce,
Japonca ve Yunanca olarak yorumlandı. Hazırladığı
televizyon programları sayesinde dünyanın pek çok ülkesine
gitmiş, bu nedenle "Bariş Çelebi" olarak adlandırılmıştır.
1991'de "Türkiye Cumhuriyeti Devlet Sanatçısı" unvanına layık
görölmüştür.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

Atok Karaali

1943 ADANA, ELEKTRİK YÜKSEK MÜHENDİSİ VE İYONOSFER FİZİKÇİSİ.

Türk adının uluslararası bilimsel kaynaklarda geçmesine vesile olacak işler yapmış bir bilim adamıdır. Plateau istasyonunda 1967-1968 yıllarında çalışmıştır.

1967 yılında Amerika NSF (National Science Foundation) tarafından desteklenen VLF (very low frequency) araştırma projesi için çalışma arkadaşlarıyla Antarktika'ya gitti. Böylece Antarktika kıtasına ilk ayak basan Türk olmuştur. Stanford Üniversitesi ekibiyle, Antarktik Hizmet Madalyası ödülü almıştır. Antarktik kıtası üzerinde bir noktaya "Karaali Kayalıkları" (75°22'0"G, 137°55'0"B) ismi verilmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Lale Aytaman

11 HAZİRAN 1944, İSTANBUL, BÜROKRAT VE SİYASETÇİ.

İstanbul Avusturya Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra 1962 Phoenix, Arizona'da AFS öğrenci değişimi programına katılmıştır. İstanbul Üniversitesi Alman dili ve Edebiyatı bölümünden mezun olmuş ve Hamburg'da Alman Dili ve Edebiyatı doktorası yapmıştır.

6 Temmuz 1991 tarihinde Muğla valiliği görevine getirilmiş ve bu görevi 1995 yılına kadar sürdürmüştür. 1994-1995 yıllarında Muğla Valisi olarak Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Planlamalar Kongresi Türk Milli Heyeti Başkanlığı yapmış, "Avrupa Planlamaları Çalışma Grubu" başkan yardımcısı olmuştur. AKPM'de bir Komisyon Başkanlığına seçilen ilk Türk Milletvekili olarak "Çevre, Yerel ve Bölgesel Yönetimler Komisyonu" Başkanlığı yapmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Aziz Sançar

8 EYLÜL 1946, MARDİN. DOKTOR, AKADEMİSYEN, BİYOKİMYAGER VE MOLEKÜLER BİYOLOG.

Son 20 yıldır DNA onarımının pek çok parçasının tanımlanmasında kullanılan biyokimyasal yaklaşımlardaki öncülüğü ile tanınır. ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne seçilen ilk Amerikalı Türklere'dendir.

Sançar, hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırmaları nedeniyle 2015'te Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmıştır. Aziz Sançar'ın geliştirip ismini koyduğu "maxicell tekniği" ve kendi buluşunu yapıp ismini koyduğu "excinuclease/excision nuclease enzimi" terimleri, İngiltere'deki Oxford Üniversitesi Biyokimya ve Moleküler Biyoloji Sözlüğü'ne girmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

İlber Ortaylı

21 MAYIS 1947; BREGENZ, AVUSTURYA, TARİHÇİ, AKADEMİSYEN VE YAZAR.

1989'da profesör oldu ve 1989-2002 yılları arasında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesinin idare tarihi anabilim dalının başkanlığını yaptı. 2002 yılında Galatasaray Üniversitesine, iki yıl sonra ise Bilkent Üniversitesine konuk öğretim üyesi olarak geçti. Şu anda Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Türk Hukuk Tarihi derslerini vermektedir. Galatasaray Üniversitesi senatosu üyesidir

2005 yılında Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü oldu. Yedi yıl bu görevde kalan Ortaylı, 2012 yılında yaş haddinden emekli oldu. Ortaylı, Uluslararası Osmanlı Etütleri Komitesi yönetim kurulu üyesi ve Avrupa İnanoloji Cemiyeti ve Avusturya-Türk Bilimler Forumu üyesidir. Türk Tarih Kurumu Şeref üyesidir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Engin Arık

14 EKİM 1948, İSTANBUL. PARÇACIK FİZİKÇİSİ.

Engin Arık, deneysel yüksek enerji fiziği alanında doktora çalışmasının ana temasını değişik elementler üzerine hyperon demeti yollanarak gözlenen rezonansları oluşturuyordu. 1976-1979 doktora sonrası araştırmacı olarak Londra Üniversitesi ve Rutherford Laboratuvarları'nda hidrojen hedef üzerine yollanan pion demeti ile exotic delta oluşumlarını inceleyen deneylerde yer aldı.

1990'dan sonra CERN'deki çalışmalara katıldı. ATLAS ve CAST deneylerine katılan Türk bilim insanlarına liderlik yaptı. Arık deneysel yüksek enerji fiziği alanında yüzün üzerinde makale yayımlamış, yüzlerce atıf almıştır. Aynı zamanda Türk Ulusal Hızlandırıcı Projesi'nin de yürütücülüğünü yapmıştır. Toryum madeninin enerji sorununa temiz ve ekonomik bir çözüm olabileceği yolundaki görüşleri ile tanındı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Umran İnan

28 ARALIK 1950, ERZİNCAN, BİLİM İNSANI.

1973 yılından günümüze kadar birçok kuruluş ve organizasyona üyeliği ve yine birçoğundan aldığı ödüller mevcuttur. 1997 yılında yine Stanford Üniversitesi'ne bağlı olan Uzay, Telekomünikasyon ve Radyobilimi Laboratuvarları'nın (STAR) Direktörü olarak atandı ve bu görevi de Eylül 2009'a kadar sürdürdü.

1998 yılında Stanford Üniversitesi tarafından **Tau Beta Pi ödülü**, 1983, 1998 ve 2004 yıllarında **NASA** tarafından **grup başarı ödülü**, 2007'de Stanford Üniversitesi tarafından, **Allan V. Cox Madalyası**'nı almaya hak kazanmıştır. 1993 yılında ABD **Antarktika Servis Madalyası**'na da layık görülmüş ve bu sebeple Antarktika'daki tepelerden bir tanesi "İnan Tepesi" (78°20'SG, 162°38'D) olarak isimlendirilmiştir. 2008 yılında ise **URSI** ve **Royal Society** tarafından **Appleton ödülüne** layık görülmüştür. Temmuz 2010'da **TÜBİTAK Özel Ödülü**'nü almış, Aralık 2010 tarihinde de **TÜBA** asli üyesi olarak seçilmiştir.

Serap Tilav

28 ARALIK 1950, ERZİNCAN, BİLİM İNSANI.

İlk defa 1991 yılında Güney Kutup noktasındaki Amundsen-Scott Güney Kutup İstasyonu'na astronomi alanında çalışmak için gitmiştir. Ayrıca Güney Kutbuna Türkiye'den giden ilk kadındır. Daha sonra pek çok seferde bulunmuş ve pek çok çalışmayı Güney Kutubunda gerçekleştirmiştir. Güney Kutbunda Antarktika Muon ve Nötrino Detektör Dizilimi (AMANDA) Teleskobunda bilimsel araştırmalar yürütmüştür.

2005 yılında, Antarktika'ya 9. seferinin ardından bir buz yatağına Tilav (Tilav Cirque, 77°19'10"G, 160°57'30"D) ismi verilmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Orhan Pamuk

HAZİRAN 1952, İSTANBUL, ROMANCI.

Birçok başka edebiyat ödülünün yanı sıra, 2006 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü ve 54 yaşında, bu ödülü kazanan en genç edebiyatçılardan biri oldu. Kitapları altmış üç dile tercüme edildi, yüzden fazla ülkede yayımlandı ve 13 milyon baskı yaptı. 2006 yılında Time dergisi tarafından dünyanın en etkili 100 kişisi arasına seçilen Pamuk, Nobel ödülüne lâayık görülen ilk Türk'tür.

Sessiz Ev, Beyaz Kale, Kara Kitap, Yeni Hayat, Benim Adım Kırmızı, Kar, Masumiyet Müzesi, Kafamda Bir Tuhaflik ve Kırmızı Saçlı Kadın, Veba Geceleri gibi romanların yazarı olan Pamuk, 2018 yılında Amerikan Felsefe Topluluğu'na asil üye seçildi.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Haluk Bilginer

5 HAZİRAN 1954, İZMİR, OYUNCU VE YÖNETMEN.

Sinema, televizyon ve tiyatro alanlarında yaptığı çalışmalarla birçok ödülün sahibi olan oyuncu, 1990 yılında Tiyatro Stüdyosu'nun kurucuları arasında yer almış ve 1996'da Zuhâl Olcay'la birlikte Oyun Atölyesi'ni kurmuştur. Kadir Has Üniversitesi Tiyatro Bölümü Danışma Kurulu Üyeliği de yapmaktadır.

1997, 2005 ve 2006 Afife Tiyatro Ödülleri'nde sırasıyla Yılın En Başarılı Erkek Oyuncusu (Histeri), Yılın En Başarılı Müzikal ya da Komedi Erkek Oyuncusu (Cimri), Yardımcı Rolde Yılın En Başarılı Müzikal ya da Komedi Erkek Oyuncusu (Jeanne d'Arc'ın Öteki Ölümü) ödülleriyle değer görüldü. Neredesin Firuze filmindeki rolü ile 9. Sadri Alışık Ödülleri En İyi Oyuncu Ödülü, 2014 yılında Kış Uykusu filmindeki rolü ile 10. Ankara Uluslararası Film Festivali En İyi Erkek Oyuncu Ödülü, 2018'de yayımlanan Şahsiyet dizisindeki "Agâh Beyoğlu" rolü ile Uluslararası Emmy Ödülleri'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülü dâhil birçok ödül kazandı.

Nesrin Olgun

1957, ADANA, YÜZÜCÜ, BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ.

7 yaşında yüzmeye başladı ve çeşitli dereceler aldı. Masa tenisiyle de uğraştı ve Türkiye dereceleri aldı. 1979'da Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi bölümünü bitirdi.

Manş Denizi'ni 28 Ağustos 1979'da 15 saat 47 dakikada yüzerek geçti. Bu başarısıyla, **Manş Denizi'ni geçen ilk Türk kadını** oldu. 2015'te bu güzergahı yeniden geçmiştir. Başkent Okulları'nda Baş Antrenörlük yaparak yüzme sporunu birçok çocuğa aşıladı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

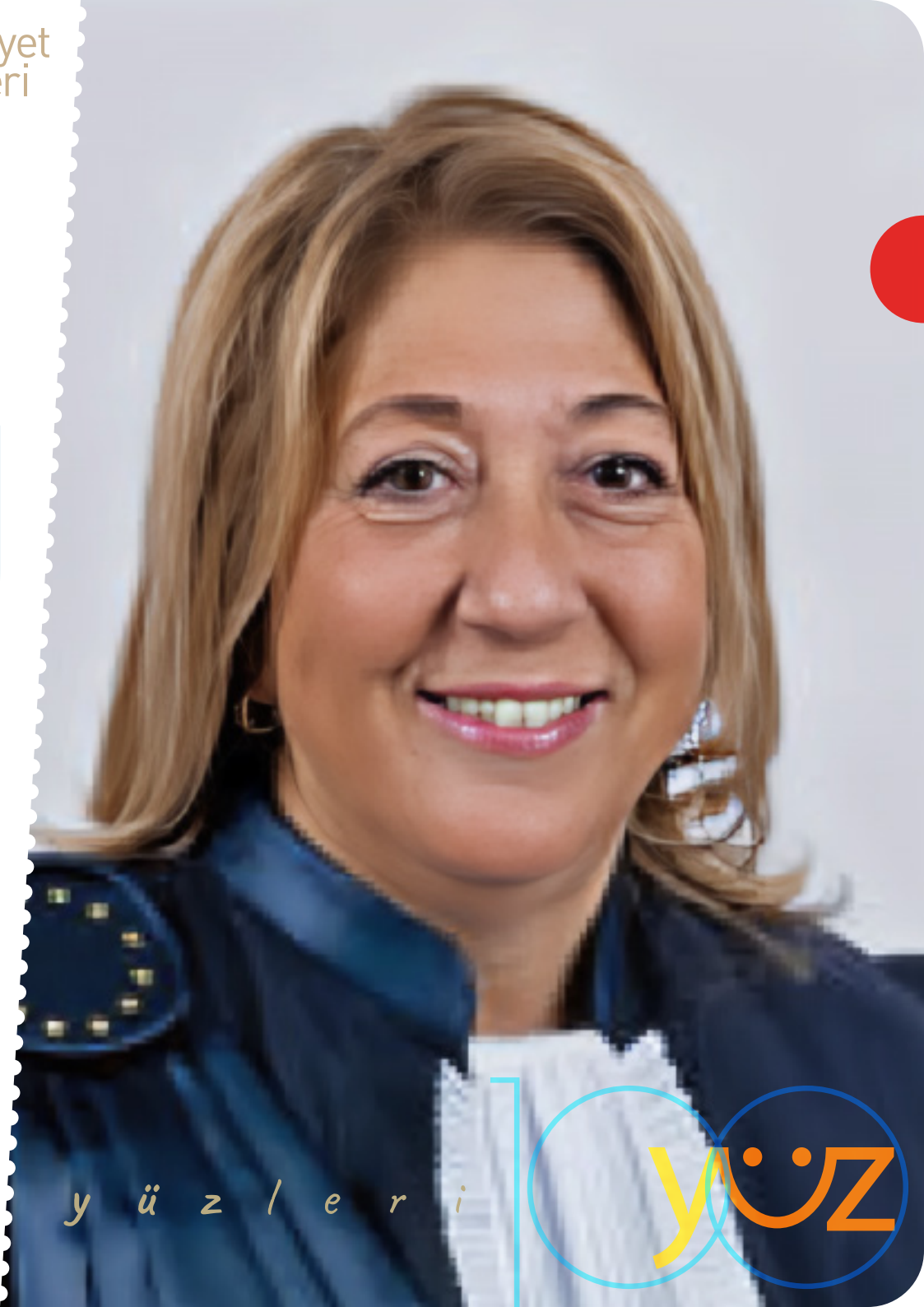
Ayşe Işıl Karakaş

8 ARALIK 1958, İSTANBUL, ESKİ AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ YARGICI, AKADEMİSYEN.

1999 ve 2008 yılları arasında Profesör olarak Galatasaray Üniversitesi Hukuk fakültesinde dekan yardımcısı olarak görev yaptı. Aix-Marseille III Üniversitesi ve Montpellier II üniversitelerinde misafir öğretim üyeliği yapmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki görevinin ardından 2019 yılında Kadir Has Üniversitesi Hukuk fakültesinde Profesör olarak göreve başlamıştır.

22 Ocak 2008 tarihinde Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi tarafından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye'yi temsil edecek ilk kadın yargıcı seçildi. 1 Kasım 2015 tarihinde AİHM başkan yardımcısı oldu. İkinci Bölüm başkanlığı görevi ile ilk defa beş bölümden birine bir Türk başkan seçilmiş oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Nuri Bilge Ceylan

26 OCAK 1959, İSTANBUL, YÖNETMEN, SENARİST VE FOTOĞRAFÇI.

1997 yılından itibaren çektiği uzun metrajlı filmler ile birçok ödül kazanmış ve uluslararası alanda tanınmıştır. Kış Uykusu filmi 2014 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye Ödülü kazanmış ve sinema tarihinde bu ödülü kazanan ikinci Türk filmi olmuştur. Yönetmenin beş filmi En İyi Uluslararası Film Akademi Ödülü için Türkiye'nin adayı olarak seçilmiştir.

Üç Maymun filminde ilk kez profesyonel oyuncular ile çalıştı. Bu film ile 2008 Cannes Film Festivali'nde "En İyi Yönetmen Ödülü"nü aldı. Film, Yabancı Dilde En İyi Film Oscar adaylığında ilk 9'a kalan ilk Türk filmi oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Oya Eczacıbaşı

1959 İSTANBUL. İSTANBUL MODERN SANAT MÜZESİ'NİN YÖNETİM KURULU BAŞKANI.

Strazburg'da Lycee Marie-Curie'dan mezun olduktan sonra yüksek öğrenimini Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nde sürdürdü ve University of Leicester'da müze işletmeciliği dalında master derecesi aldı. 1985 yılında İstanbul Kültür Sanat Vakfı'nda Bienal Danışma Kurulu üyesi olan Oya Eczacıbaşı, 1987'de gerçekleşen 1. İstanbul Bienali'nde Askeri Müze sergilerinin düzenlenmesinde görev aldı.

1994-2011 yılları arasında Robert Kolej Mütevelli Heyeti üyesi, 1996-2006 yılları arasında Hisar Eğitim Vakfı Yönetim Kurulu üyesi, 2003-2006 yıllarında Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) Yönetim Kurulu üyesi, 2002-2008 yılları arasında İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) Yürütme Kurulu üyesi oldu. 2002 yılından bugüne İKSV Yönetim Kurulu Üyesi olan ve 2004'te kuruluşundan bu yana İstanbul Modern Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı sürdüren Oya Eczacıbaşı, Museum of Modern Art (MoMA) Uluslararası Konseyi'nde yer almaktadır.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

Mehmet Öz

11 HAZİRAN 1960, CLEVELAND, TÜRK-AMERİKAN HEKİM.

The Dr. Oz Show adlı televizyon programının sunuculuğunu yapmıştır. Columbia Üniversitesi'nde başkan yardımcısı ve cerrahi profesörü olan Öz, New York Presbyterian Hastanesi'nde Kalp ve Damar Enstitüsü ve Tamamlayıcı İlaç Programını yönetmektedir.

Ekonomi dergisi Forbes, 2011 yılının en etkili 3. kişisi, Hippocrates Magazin Dergisi tarafından "Yılın Doktoru", Healthy Living Magazine Dergisi tarafından "Milenyum'un İyileştiricisi", New York Magazin Dergisi tarafından "Yılın En İyi Doktoru", World Economic Forum tarafından "Yarının Küresel Lideri" seçildi. Aynı zamanda 1996 yılında "Yılın Türk-Amerikalısı" seçildi. Adı "Castle Connolly Almanağı"na da geçen Mehmet Öz, birçok ödülün de sahibidir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

İnci Özdil

8 ARALIK 1960, ANKARA, ORKESTRA ŞEFİ.

Türkiye'nin ilk klasik batı müziği kadın orkestra şefidir. Antalya Devlet Senfoni Orkestrası'nın kurucu şefi olan sanatçı, 2009-2013 yılları arasında Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası şefi olarak görev yapmıştır.

Müziğe orkestra şefliği alanında yaptığı katkılar nedeniyle 2016 yılında Kraliyet Müzik Akademisi tarafından, okuldan mezun öğrencileri arasında müzik alanında başarılı olanlara her yıl verilen **ARAM Onur Ödülü**'ne değer görüldü. Aynı yıl bestecilik alanında katkıları nedeniyle Onur Ödülü'ne değer görülen Sıdıka Özdil ile birlikte İnci Özdil, akademinin şeref listesine giren ilk Türk sanatçı oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Uğur Şahin

19 EYLÜL 1965; İSKENDERUN, HATAY, TÜRK-ALMAN İMMÜNOLOG, ONKOLOG,
AKADEMİSYEN, BİLİM VE İŞ İNSANI.

Mainz merkezli biyoteknoloji şirketi BioNTech'in kurucu ortağı ve CEO'su olan Şahin aynı zamanda Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi Tıp Merkezi'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

2019 yılında Çin'in Vuhan şehrinde ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan koronavirüs salgınının etmeni SARS-CoV-2'ye karşı geliştirilen Pfizer-BioNTech COVID-19 aşısının geliştirildiğine dair haberlerin ardından uluslararası medyanın ilgi odağı oldu. Londra merkezli ekonomi gazetesi Financial Times tarafından Uğur Şahin ve eşi Özlem Türeci gösterdikleri başarılı aşı çalışmalarından ötürü Yılın Kişisi seçilmişlerdir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Arzuhan Doğan Yalçındağ

1964, İSTANBUL. TÜSİAD BAŞKANI.

Saint Michel Fransız Lisesi'ni bitirdi. Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji bölümü mezunudur. İngiltere'de İşletme tahsilini tamamladıktan sonra 1990 yılında profesyonel iş yaşamına başlamıştır. Arzuhan Doğan Yalçındağ, 2007-2010 yılları arasında Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmüştür. Yalçındağ, TÜSİAD'ın tarihindeki ilk kadın başkanıdır.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından **Genç Global lider** seçilmiştir. Avrupa Birliği için Kadın İnisiyatifinin kurucu başkanı ve Aydın Doğan Vakfı'nın Türkiye Kadın Girişimciler Derneği (KAGİDER) kurucu üyesi olmuştur. Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Türk-Amerikan İş Adamları Derneği, Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı üyesi. İstanbul Modern Sanat Müzesi Yönetim Kurulu üyesidir. Arzuhan Doğan Yalçındağ Doğan TV Holding AŞ Yönetim Kurulu Başkanındır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

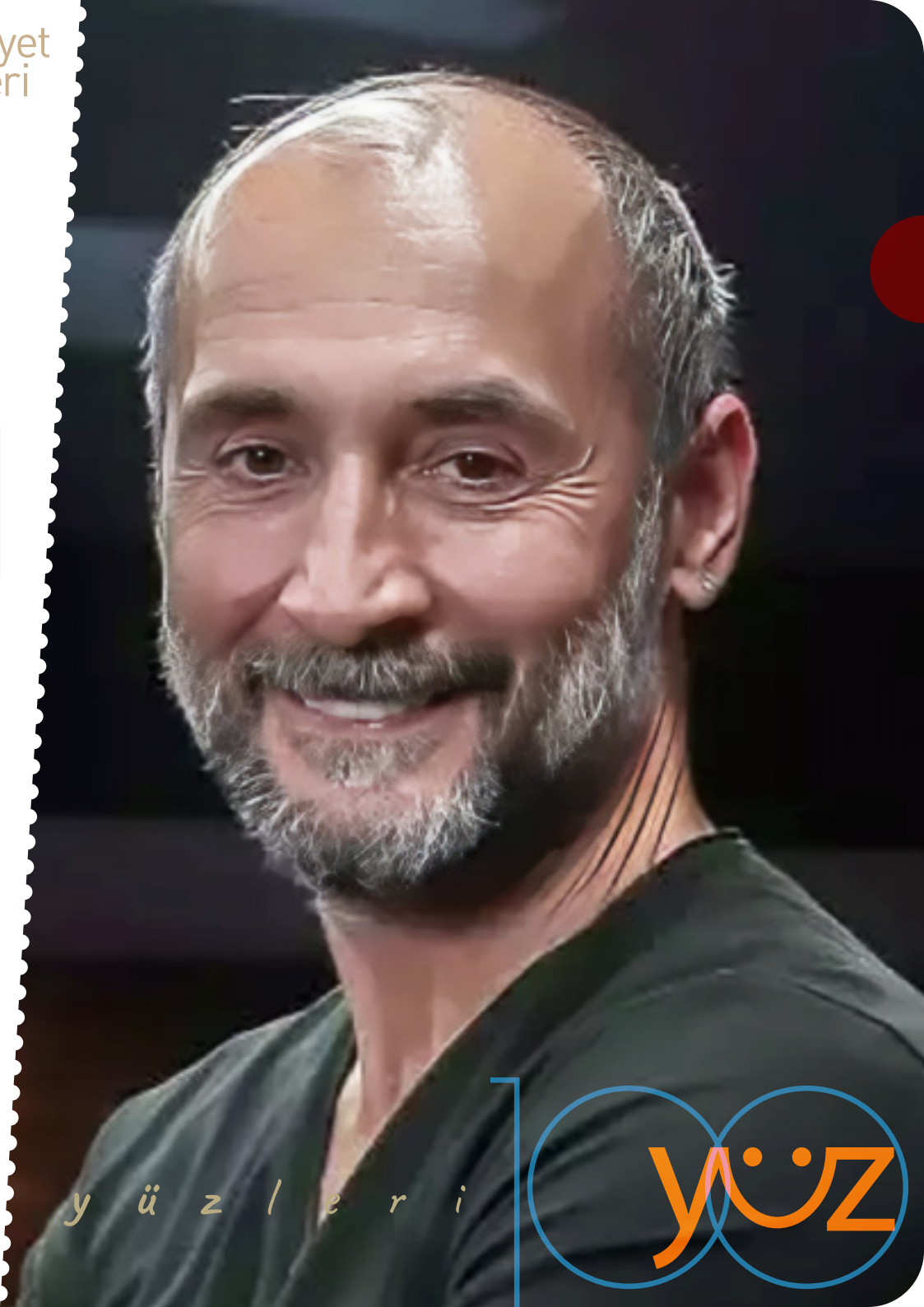
Semih Saygıner

12 KASIM 1964, ADAPAZARI, PROFESYONEL 3 BANT BİLARDO OYUNCUSU.

1994'te ilk Dünya Bilardo Şampiyonluğunu kazanan Saygıner, dünyada "Mr. Magic" (Bay Sihir) ya da "The Turkish Prince (Türk Prensi)" lakaplarıyla tanınır.

Türkiye'de bilardonun federasyon haline gelmesini sağlayan kişidir. Hollanda liginde 9 yıl, Portekiz liginde 3 yıl profesyonel oyunculuk yapan Saygıner, bilardo literatürüne "Semih Saygıner Magic Shots" (Semih Saygıner'in Sihirli Vuruşları) olarak geçmiş 42 özel vuruş tekniğine sahiptir ve bu oyunun dünyadaki en önemli isimlerinden biridir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Sertab Erener

4 ARALIK 1964, İSTANBUL, ŞARKICI, ŞARKI YAZARI.

2003 Eurovision Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi "Everyway That I Can" adlı şarkıyla temsil etmiştir.

24 Mayıs'ta Letonya'nın başkenti Riga'da yapılan Eurovision Şarkı Yarışması'nda 167 puan toplayarak birinci oldu. Böylece Türkiye, Eurovision Şarkı Yarışması'nda ilk birinciliğini elde etti ve yarışma bir sonraki yıl İstanbul'a taşındı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i .

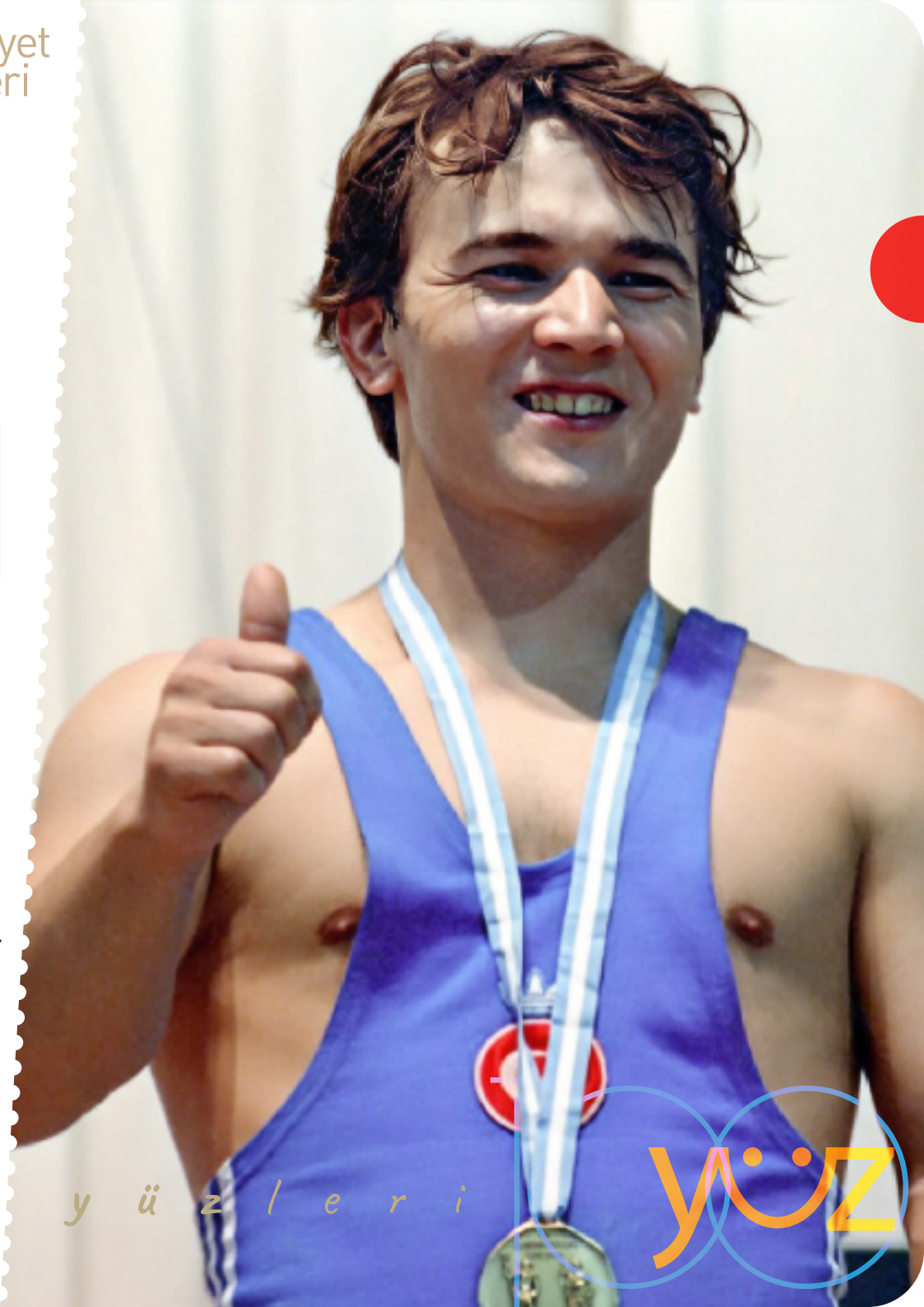
Naim Süleymanoğlu

23 OCAK 1967, KIRCAALİ. HALTERCİ.

Birçok otoriteye göre tüm zamanların en iyi haltercisi olarak kabul edilir. Yapıca ufak tefek ancak çok güçlü olması nedeniyle Cep Herkül'ü olarak anılan Naim Süleymanoğlu, 3 Ekim 1988'de "Everybody Wins" başlığıyla Time dergisine kapak oldu.

On beş yaşındayken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya alarak şampiyon oldu. On altı yaşında rekor kırarak yine şampiyon oldu. Böylece halter tarihinde en genç dünya rekortmeni unvanını aldı. Kariyeri boyunca üç altın olimpiyat madalyası, yedi dünya şampiyonluğu ve altı Avrupa şampiyonluğu vardır. Tam 46 kere dünya rekoru kırmıştır. 1984 yılında, silkme kategorisinde vücut ağırlığının üç katını kaldıran ikinci halterci olarak tarihe geçti.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Özlem Türeci

6 MART 1967, SIEGEN, İMMÜNOLOG, GİRİŞİMCİ, AKADEMİSYEN, BİLİM İNSANI VE İŞ İNSANI.

Kanser araştırmaları konusunda deneyimli bir araştırmacı olan Türeci, BioNTech adlı biyoteknoloji firmasının kurucularındandır ve baş tıbbi sorumlusudur. Kanser İmmünoterapi Derneği (CIMT) Başkanı olarak görev yapmakta ve Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi'nde dersler vermektedir.

Londra merkezli ekonomi gazetesi Financial Times tarafından Özlem Türeci ve eşi Uğur şahin gösterdikleri başarılı aşı çalışmalarından ötürü Yılın Kişiisi seçilmişlerdir. Bunun yanı sıra; Alman Hematoloji ve Onkoloji Derneği – Vincenz Czerny Ödülü, Calogero Pagliarello Araştırma Ödülü, Alman İmmünoloji Derneği – Georges Köhler Ödülü ve Axel Springer Onur Ödülü gibi önemli ödüllere de layık görülmüştür.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Murat Günel

1967, ABD, BEYİN CERRAHI, EĞİTİMCİ VE YÖNETİCİ.

Yale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Beyin Cerrahisi Damar Hastalıkları Bilim Dalı Başkanı ve Beyin Genetiği Programı Direktörü, Türk Amerikan Tıp Birliği Başkanıdır. 2009 yılında, Kristal Martı Ödülü, 2010 yılında, dünyanın en saygın bilim dergilerinden Science tarafından 2010 yılının en büyük 10 buluşunu yapanlar arasında gösterildi

Beyin cerrahisinde dünya çapında çığır açan Türk bilim insanı Prof. Dr. Murat Günel, Amerika'da Yale Üniversitesi'nde beyin kanamalarına neden olan genleri bulmak için bir araştırma merkezi kurulmasına öncülük etti. Halen de aynı üniversitede Nörovasküler Cerrahi Bilim Dalı Başkanı olarak görev yapıyor. Moleküler genetik, beyin damarları ve damar tıkanıkları konusunda yüksek ihtisas yapıyor. Arka arkaya imza attığı çalışmalarıyla Amerikan Sağlık Bakanlığı'ndan "Büyük Araştırma Ödülü"nü kazandı.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

Fazıl Say

14 OCAK 1970, ANKARA, KLASİK BATI MÜZİĞİ PİYANİSTİ VE BESTECİ.

Dört yaşında piyanoya başlayan Say, Ankara Devlet Konservatuvarı'nda Üstün Yetenekli Çocuklar için Özel Statüde öğrenim görerek 1987'de konservatuvarın piyano ve kompozisyon bölümlerini tamamladı.

Çalışmalarını Alman bursuyla Düsseldorf Müzik Yüksek Okulu'nda sürdürdü. 1991'de konçerto solisti diplomasını alırken, 1992'de Berlin Tasarım Sanatları ve Müzik Akademisi'nde piyano ve oda müziği öğretmenliğine getirildi. 1994'te Genç Konser Solistleri Avrupa yarışmasında birincilik kazanan Say, 1995'te New York'ta yapılan kıtalararası yarışmanın da birincisi oldu. Fazıl Say ülkemizi uluslararası alanda başarıları ile temsil etmektedir.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

Halil Mutlu

14 TEMMUZ 1973, KIRCAALİ, HALTERCİ.

Dünya ve Olimpiyat şampiyonu Bulgaristan göçmeni Türk haltercidir. 3 kez Olimpiyat Şampiyonu, 5 kez Dünya Şampiyonu, 10 kez Avrupa Şampiyonu olmuş, 52 kg, 54 kg ve 56 kg'da 20'den fazla dünya rekoru kırmıştır. Üst üste kıldığı rekorlar nedeniyle kendisine Dinamo lakabı takılmıştır.

Mutlu, ilk şampiyonluğunu 19 yaşında İngiltere'de düzenlenen Gençler Avrupa Şampiyonası'nda koparma, silkme ve toplamda altın madalya kazanarak yaşadı. 3. kez üst üste Olimpiyat Şampiyonu olarak halter tarihinde bu unvana erişen 4. sporcu oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Mete Atatüre

19 ŞUBAT 1975, KAYSERİ, FİZİKÇİ VE AKADEMİSYEN.

Cavendish Laboratuvarı olarak da bilinen Cambridge Üniversitesi Fizik bölümünün bölüm başkanıdır. Kuantum fiziği alanında çalışmaktadır. Kuantum teknolojilerinde 'heyecan verici uygulamalar' yaratarak yarı iletkenler ve elmastaki kuantum optik fenomenlerine öncü katkılarından dolayı 2020 Thomas Young Madalyası ve Ödülü'nü kazandı.

Birleşik Krallık ve İrlanda'da fizik alanında saygın bir kurum olan Institute of Physics (IOP) tarafından verilen yıllık ödüller, bireyler ve ekiplerdeki mükemmelliği ve bunların fiziğe katkılarını takdir ederek ödüllendirir. **Thomas Young Madalyası ve Ödülü**, görünür bölgenin dışındaki fizikle ilgili çalışmalar da dahil olmak üzere optiğe yapılan seçkin katkılardan dolayı verilmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Feryal Özel

27 MAYIS 1975, ASTROFİZİKÇİ.

Araştırma alanları karadelikler, nötron yıldızları ve teorik astrofizik üzerinedir. Akademik kariyeri Columbia, Harvard ve Princeton gibi ABD üniversitelerinde şekillenmiş. İsviçre'nin Cenevre kentindeki CERN'de ve Danimarka'daki Niels Bohr Enstitüsü'nde bulunmuş olan Özel, 2001'den beri NASA'da görev yapmaktadır. 2003 yılında dünyanın en tanınmış bilim insanları ile birlikte "Büyük Fikirler" listesine girmesiyle tanındı.

Albert Einstein'ın Görelilik Teorisi'nde dile getirdiği ancak teleskop ışınlarını yuttuğu için görüntülenemeyen kara delikleri görüntüleme üzerine çalışan Özel'in başında bulunduğu Modelleme ve Analiz Çalışma Grubu, farklı teleskoplardan elde edilen milyonlarca veriyi birleştirerek 2019 yılında ortaya tek bir fotoğraf çıkarmayı başarmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

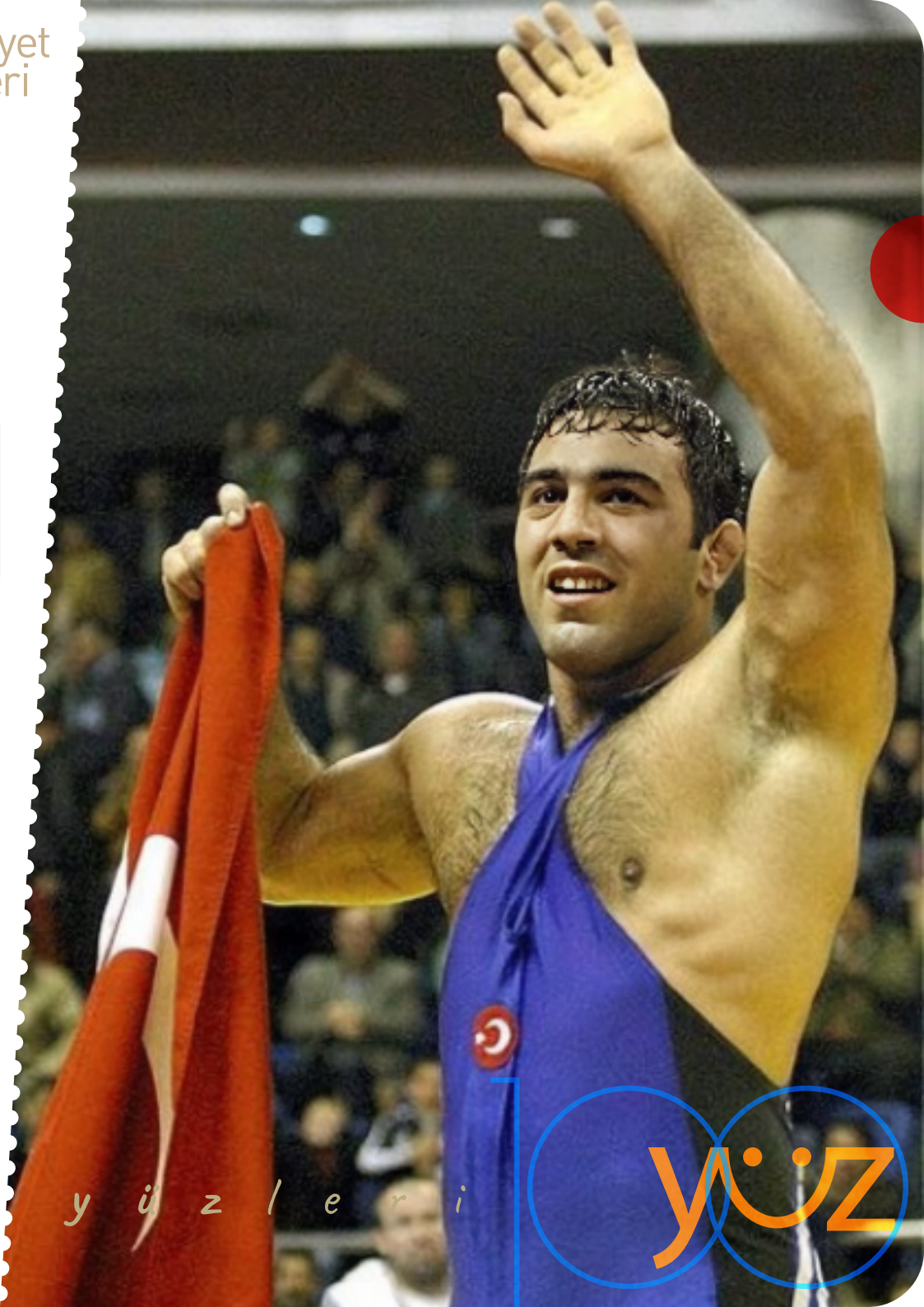
Hamza Yerlikaya

3 HAZİRAN 1976; KADIKÖY, İSTANBUL, GREKOROMEN GÜREŞÇİ.

17 yaşında büyükler kategorisinde dünya şampiyonu olarak dönemin Dünya Güreş Federasyonu (FILA) tarafından 'Asrın Güreşçisi' unvanına layık görüldü.

Sporculuk kariyerinde büyükler kategorisinde 2 Olimpiyat, 3 Dünya ve 8 Avrupa şampiyonluğu kazandı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Esra Özatay

8 AĞUSTOS 1976; HAMBURG, ALMANYA. ASKER.

2014 yılında çağrı adı "Türk Yıldızları" olan 134'üncü Akrotim Filo Komutanlığına timin ilk kadın üyesi olarak katılmış; 2016'da Türk Yıldızlarına filo komutanı olarak atanarak Türk Hava Kuvvetlerinin ilk kadın filo komutanı olmuştur.

1998 yılında Hava Harp Okulundan mezun oldu. 1998-2000 yılları arasında 2. Ana Jet Üs Komutanlığı'nda pilotaj eğitimini tamamladı ve 2004 yılına kadar Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığı 132'inci Filo Komutanlığında F-5 Av Önleme pilotu olarak görev yaptı. 2010 yılından itibaren Öğretmen Pilot olarak görevine devam eden Özatay, 2014 yılında çağrı adı "Türk Yıldızları" olan 134'üncü Akrotim Filo Komutanlığına katılarak Türk Yıldızlarının ilk kadın üyesi oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

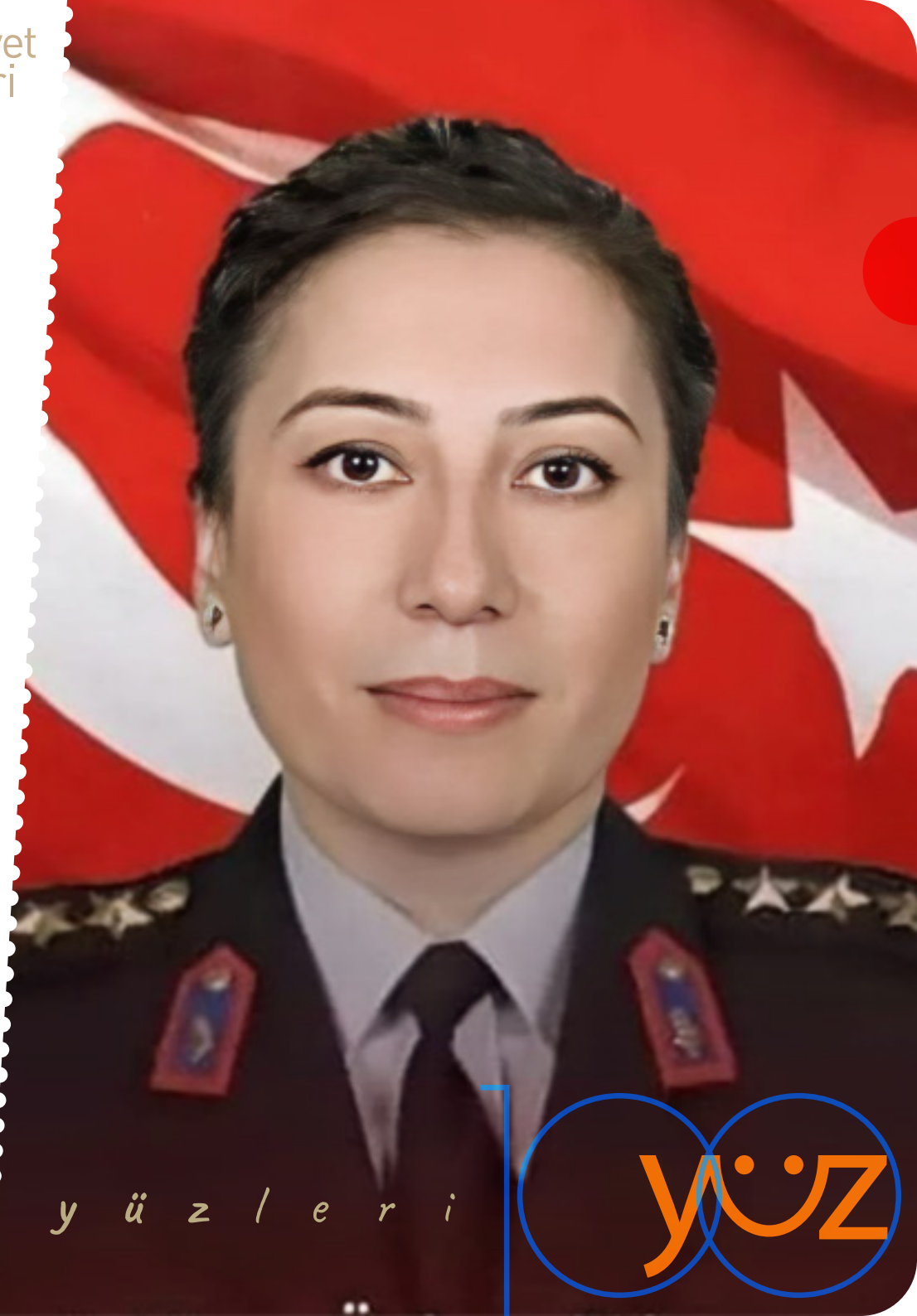
Özlem Yılmaz

1976, İSTANBUL. ASKER.

1976 yılında İstanbul'da doğdu. 1997 yılında Kara Harp Okulundan jandarma teğmen rütbesiyle mezun oldu. İlk kıta görevi Silopi'deki 23. Piyade Tugayı'nda takım komutanlığıydı. Türkiye'de cumhuriyet tarihinin ilk kadın generalidir.

Jandarma albay rütbesiyle Jandarma Genel Komutanlığı Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürü olarak görev yaptı. 2022'de tuğgeneral rütbesine terfi ederek Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkan Yardımcısı olarak atandı ve Türkiye'de cumhuriyet tarihinin ilk kadın generali oldu. 2023'te Jandarma Genel Komutanlığı Personel Merkez Daire Başkanlığına atandı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Veysi Erkcan Özcan

1978, İSTANBUL. BİLİM İNSANI, FİZİKÇİ.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği ve Fizik (çift ana dal) bölümünden 1999 yılında mezun olmuş ardından 2005 yılında Stanford Üniversitesi, Uygulamalı Fizik Bölümünde Doktora öğrenimini tamamlamıştır. 1999 yılında Stanford Üniversitesinde Araştırma görevlisi olarak iş hayatına başlamıştır.

University College London Fizik Bölümünde (2007-2010 arası CERN'de olmak üzere) Araştırma Görevlisi, 2011-2017 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Fizik Bölümünde Yardımcı Doçent, Doçent ve Profesör olmuş ve halen devam etmektedir. 2009-2010 yılları arası CERN ATLAS Deneyi'nde Dibosons+X Exotics Araştırma Grubu Başkanı, Mart 2010 - Mart 2011 yılları arası CERN ATLAS tetikleyicisinde iz sürüm Grubu Alt Başkanı, 2011'de Boğaziçi ATLAS Takım Lideri, 2013'de Hollanda FWO, Research Foundation Proje Hakemi, 2013-2016 yılları arasında TAEK Danışma Kurulu üyeliği yaptı.

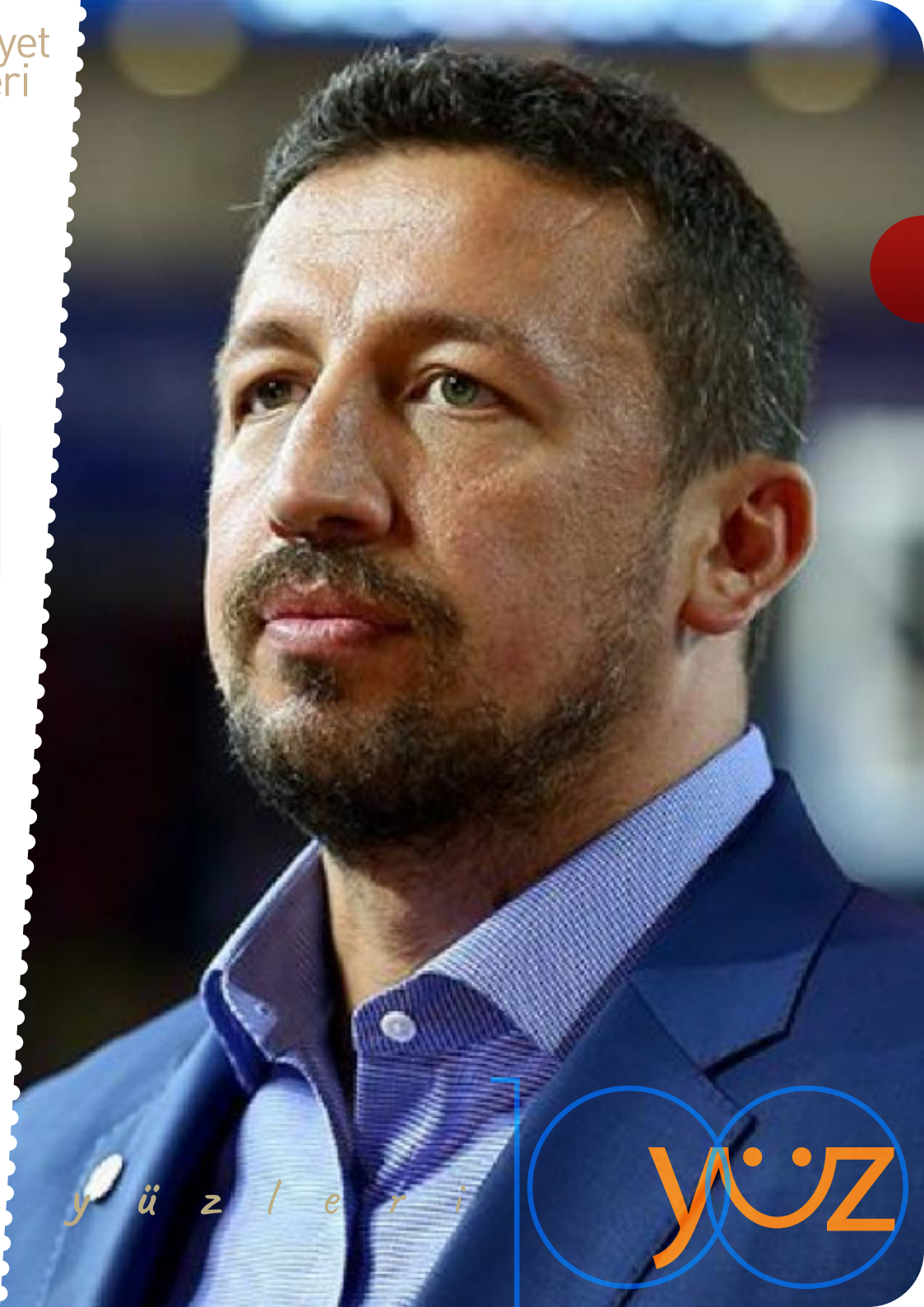
Hidayet Türkoğlu

19 MART 1979, BAYRAMPAŞA, İSTANBUL, SPOR YÖNETİCİSİ, ESKİ BASKETBOLCU.

NBA'de oynayan Türkiye doğumlu ilk basketbolcudur. Türkoğlu, 2008 sezonunda NBA'de en çok gelişme kaydeden oyuncu oldu.

1999-00 sezonun sonunda Efes Pilsen'den Sacramento Kings'e transfer oldu. San Antonio Spurs'da bir yıl forma giydikten sonra, 2004 yılından 2009 yılına kadar Orlando Magic'de oynadı. 2008'de 19,5 sayı, 5,7 ribaund ve 5 asist ortalamasıyla en çok gelişme kaydeden oyuncu (MIP) ödülüne layık görüldü. 2009 yılında, takımıyla NBA finaline kadar ulaştı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Hafize Gaye Erkan

1979, İSTANBUL, EKONOMİST, BANKACI VE MÜHENDİS.

Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun olmasının ardından eğitimine Amerika Birleşik Devletleri'nde devam etti ve orada finans alanında çalışmaya başladı. Çeşitli finans danışmanlığı şirketleri ve bir bankada üst düzey yöneticilik yaptı. Bazı ekonomi dergileri tarafından dikkat çeken genç ekonomistler arasında gösterildi. Haziran 2023'te Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası başkanlığına getirildi ve bu göreve atanan ilk kadın oldu.

ABD'nin en büyük 100 bankasından birinde başkan ya da icrâ kurulu başkanı unvanına 40 yaşından önce sahip olan ilk kadın oldu. Bankacılık, yatırım, risk yönetimi, teknoloji ve dijital inovasyon konularında uzmanlığa sahip olan Erkan, Princeton Üniversitesi Yöneyim Araştırması ve Finansal Mühendislik Bölümü Danışma Konseyi'nde de görev yaptı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Mehmet Okur

26 MAYIS 1979, YALOVA. MİLLÎ ESKİ BASKETBOLCU.

Türk Millî Basketbol Takımı'nın yıldız oyuncusu Mehmet Okur, 2002'de Detroit Pistons'a transfer oldu. Okur, NBA tarihinde All-Star seçilen ilk Türk oyuncu oldu.

Mehmet Okur ayrıca 2004 yılında Detroit Pistons ile NBA şampiyonluğu kazandı ve bunu başaran ilk Türk oyuncu oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Bilge Demirköz

1980, İSTANBUL, BİLİM İNSANI VE FİZİK PROFESÖRÜ.

İstanbul Amerikan Robert Lisesi 'nde okurken TÜBİTAK proje yarışmasında matematik dalında Türkiye'de verilen ilk ödülü almıştır. Tam burslu olarak kabul aldığı MIT' de fizik bölümünü müzik ve matematik bölümlerinden yan dal yaparak bitirmiştir. MIT Fizik Öğrenci Birliği ve Türk Öğrenci Birliği başkanlığı yapmıştır. Lisans ve master eğitimini tamamlamıştır.

Oxford Üniversitesi'ndeki doktora zamanlarında ATLAS projesinde görev alarak CERN (Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi)'de çalışmalara katılmıştır. CERN tarafından Research Fellow unvanıyla CERN' ün elemanı olarak kabul edilmiştir. 2008 yılında Türk Fizik Derneği tarafından verilen Şevket Erk Yılın Genç Bilim İnsanı Ödülüne layık görülmüştür. Aynı yıl Lindau'daki Nobel ödüllü fizik bilim insanları toplantısına davet edilmiştir. 2013 yılından bu yana TÜBİTAK Bilim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Naz Arıcı

29 TEMMUZ 1982, ANKARA. BUZ PATENCİSİ.

2015 yılında Uluslararası Buz Pateni Federasyonunun (ISU) Almanya'da düzenlediği dünya şampiyonası niteliğindeki ISU Uluslararası Yetişkinler Artistik Buz Pateni Yarışması'na; Amerika, Rusya, İngiltere, İtalya, Fransa, Almanya, Kanada, Norveç, Finlandiya, İsviçre, Çek Cumhuriyeti, Avustralya, Meksika, Estonya'dan katılan 35 sporcu arasından şampiyon oldu. Türkiye'de yetişkinler kategorisinin açılmasını sağladı.

2016 yılında ISU'nun Almanya ve Kanada'da düzenlediği iki yarışmada da birincilik elde etti. 2017 yılında ISU'nun Almanya'da düzenlediği aynı yarışmada rekor puanla birinci oldu. 2018 yılında ISU'nun yine Kanada'da düzenlediği aynı şampiyonada ikincilik aldı. 2019 yılında Slovenya'da düzenlenen uluslararası yarışmada bir altın ve bir gümüş madalya sahibi oldu. 2023 Uluslararası Yetişkinler Artistik Buz Pateni Şampiyonası'nda altın madalyanın sahibi oldu. Pateni camiasının tabiriyle "Altın Kuğu" olarak anıldı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

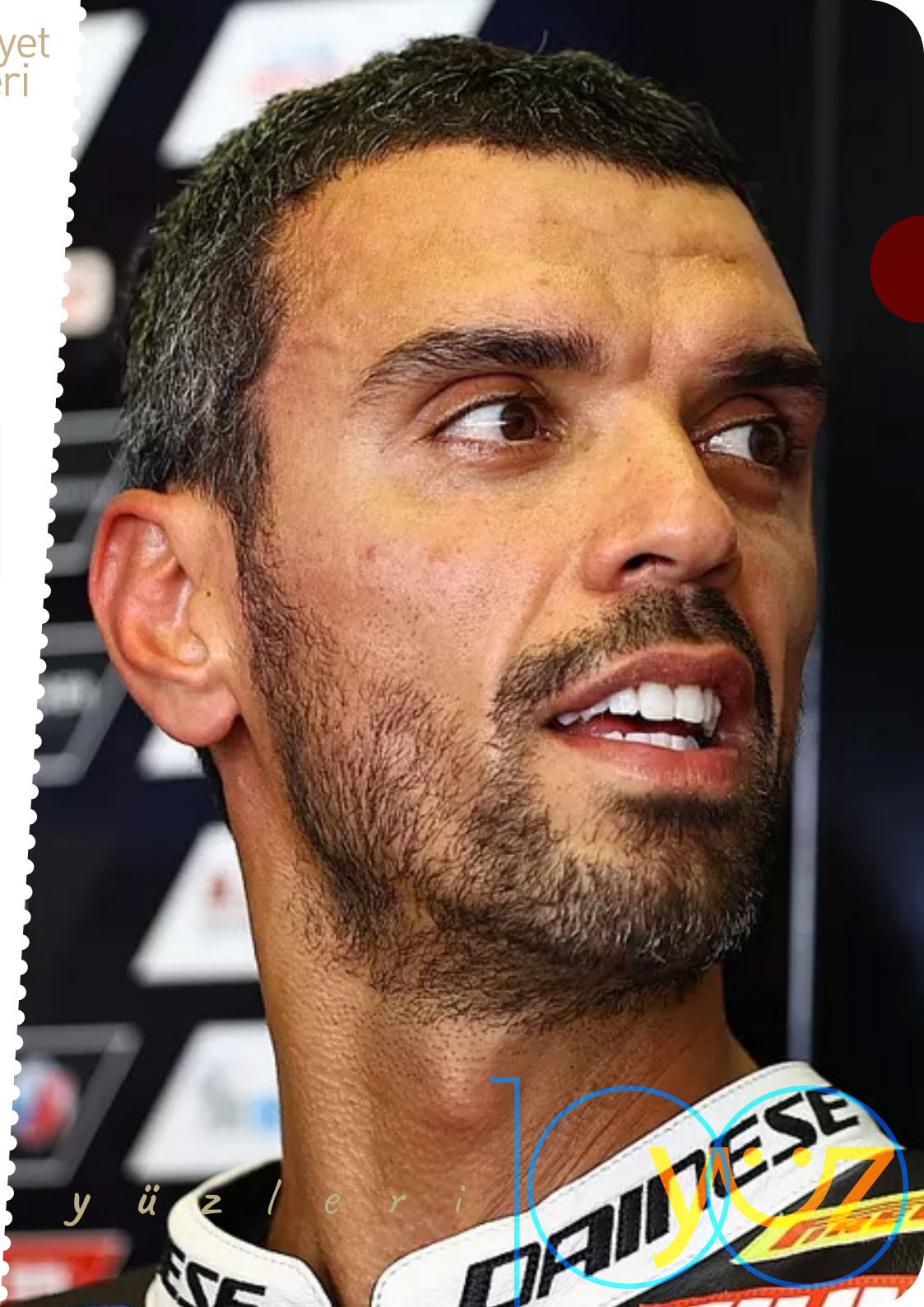
Kenan Sofuoğlu

25 TEMMUZ 1983; AKYAZI, SAKARYA, MOTOSİKLET YARIŞÇISI.

2010 Yılı Dünya Supersport Şampiyonası'nda sezonun 13. ayağı olan ve Fransa'da Paris'in kuzeyinde bulunan Magny Cors Pisti'nde koşulan yarışta Kenan Sofuoğlu 2. sırada yer almasına rağmen Dünya Şampiyonu olmayı başarmıştır. 2012 SüperSport Dünya klasmanında 183 puanla şampiyon oldu.

Supersport kariyerindeki 38. zaferini elde eden Kenan Sofuoğlu, 2007, 2010, 2012 ve 2015'in ardından 2016' Supersport Dünya Şampiyonluğu'nu bir kez daha kazandı. Böylelikle 5. Dünya Şampiyonluğunu Kazanmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Betül Kaçar

1983, İSTANBUL. ASTROBİYOLOG VE PROFESÖR.

Yeryüzünde kalıntı bırakan mikro-boyuttaki canlıların biyolojik yapısını anlamak için çalışmalar yapan Kaçar; laboratuvarında canlandırdığı geçmişe dair biyolojik yaşamı, güneş sistemi ve dışındaki gezegenlerden elde edilen veriler ile karşılaştırarak evrendeki yaşamın izlerini arayan bir bilim insanıdır.

2021 yılından bu yana çalışmalarını Wisconsin-Madison Üniversitesi'nde sürdürmektedir. Geçmişteki elementlerin, dünya gezegenindeki yaşam üzerine yarattığı etkileşimi inceleyen bir NASA Merkezi'nin de yöneticisidir. Çalışmaları NASA Genç Araştırmacı ödülü, NASA Astrobiyoloji Enstitüsü ödülü ve NASA Egzobiyojoloji Araştırmacı ödülüne değer görüldü.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

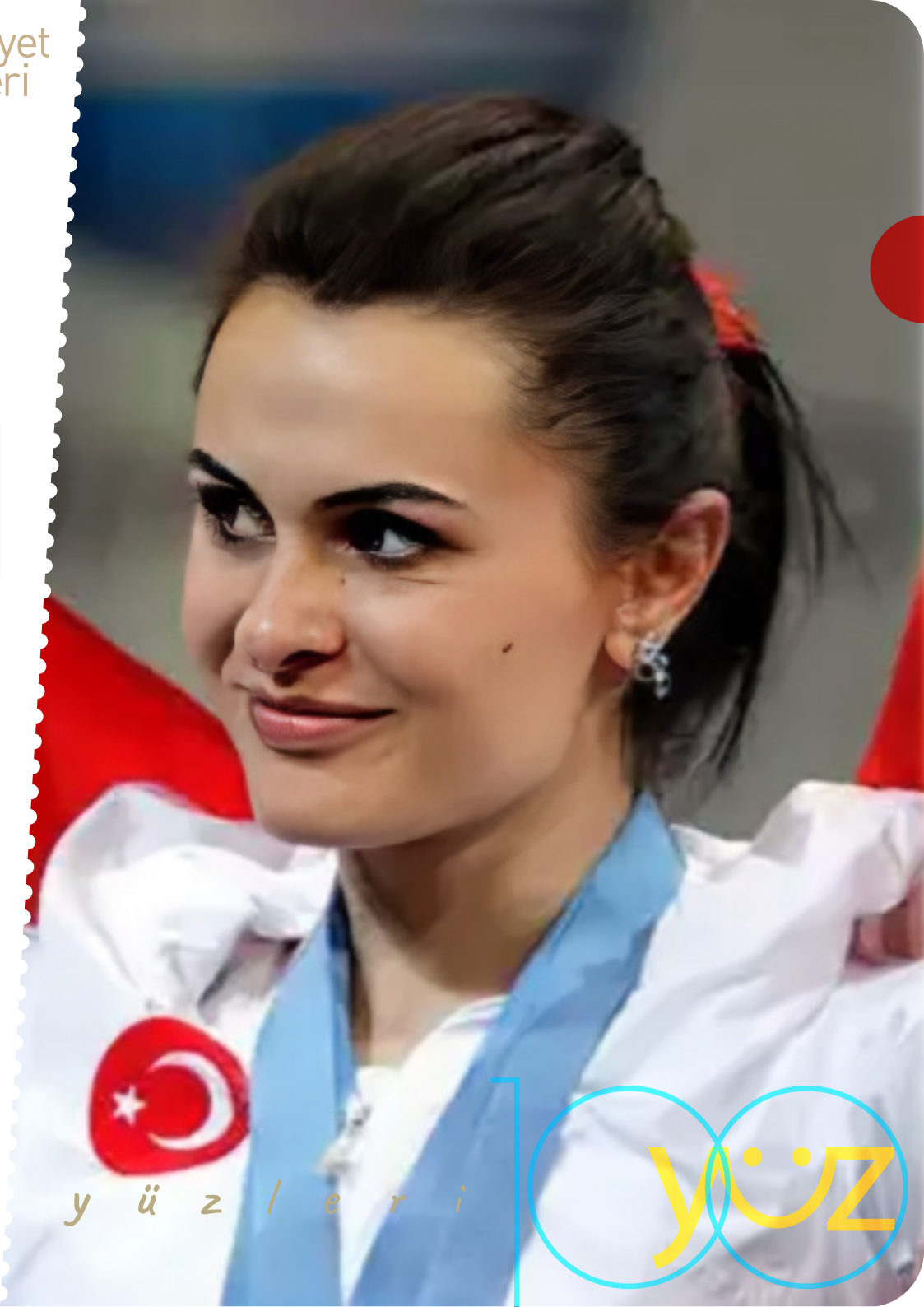
Nurcan Taylan

29 EKİM 1983, ANKARA, HALTERCİ.

Halterde 6 Avrupa ve 2 Dünya rekoru kırdı. 2004 yılında Atina'daki Olimpiyatlar'da 48 kiloda dünya ve olimpiyat rekoru kırarak altın madalya kazandı. Böylece Türk spor tarihinde ilk defa bir kadın sporcu bu başarıya ulaşmış oldu.

Romanya'da düzenlenen 2009 Avrupa Halter Şampiyonasında koparma, silkme ve toplamda 3 altın madalya aldı. Antalya'da gerçekleşen 2010 Dünya Halter Şampiyonası'nda 48 kiloda yarışan Nurcan Taylan, **silkmede 121 kilo kaldırarak dünya rekorunun ve altın madalyanın sahibi oldu.** Nurcan koparma ve silkmenin ardından toplamda da altın madalya kazandı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Refik Anadol

1985, İSTANBUL, MEDYA SANATÇISI VE TASARIMCI.

Mimariyi ve medya sanatları veri bilimi ve, yapay zeka ile buluşturan çalışmalar üretir. Dünyadaki yapay zekâ sanatının başlamasına ve gelişmesine katkı sağlayan sanatçılardan birisidir. Çalışmalarını kurucusu olduğu Refik Anadol Studio altında gerçekleştirmektedir.

Türkiye'deki ilk 3D video projeksiyon projesini gerçekleştirdi. Santralistanbul cephesini yapay zeka ile giydirdiği bu çalışmada, "bir mimari yapının cephesini bir tuvale dönüştürme, ışığı bir materyal olarak kullanma" fikrini hayata geçirdi. Anadol, Microsoft Research'ün En İyi Vizyon Ödülü. Alman Tasarım Ödülü. UCLA Sanat Mimarisi Moss Ödülü. 2014 Kaliforniya Üniversitesi Sanat Araştırma Enstitüsü Ödülü. 2016 SEGD Küresel Tasarım Ödülleri, Onur Ödülü. Google - Sanat ve Makine Zekası Sanatçısı.

C u m h u r i y e t ' i n

y ü z l e r i

Naşide Gözde Durmuş

1985, İZMİR, BİLİM İNSANI VE GENETİKÇİ.

Nano ve mikro teknolojilerin kanser ve antibiyotik direnci gibi dünyayı tehdit eden sağlık problemleri üzerine uygulamaları üzerine yoğunlaşmaktadır. 2015 yılında MIT Technology Review dergisinin her sene seçtiği "35 Yaş Altı Yenilikçiler Listesi"nde (Innovators Under 35, TR35), tıp ve biyolojide çığır açan 35 liderlerden biri olarak seçilmiştir.

Durmuş, ilgi alanına biyomedikali, mühendisliği, tıbbi, informatiği ve matematiği de katarak hastalıkların tedavisinde herkesin kolayca alabileceği ucuz aletler geliştirmek üzerinde çalışmaktadır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

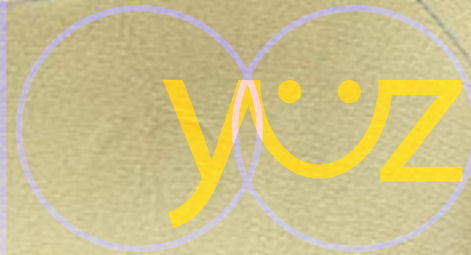
Şahika Ercümen

16 OCAK 1985, ÇANAKKALE, SERBEST DALIŞÇI VE SUALTI HOKEYİ OYUNCUSU, MİLLİ SPORCU.

2006'da, İspanya'nın Tenerife kentinde düzenlenen Serbest Dalış Dünya Şampiyonası'nda elde ettiği dereceyle Türkiye rekoru kırdı. Milli sporcu Şahika Ercümen, Cumhuriyet'in 100. yılına ithafen Hatay'da gerçekleştirdiği denemede, paletsiz değişken ağırlık kategorisinde 105 metre dünya rekorunu 106 metre ile kırdı.

11 Şubat 2011 tarihinde Avusturya'nın Weissensee bölgesinde buz altında tek nefeste 110 metrelik bir mesafeyi katetmiş hem erkekler hem de kadınlarda Buzaltı Yatay Dalış dünya rekorunu kırmıştır. Daha önceki rekor kadınlarda 70 erkeklerde ise 108 metre idi. 10 Kasım 2011 tarihinde Mısır'ın Dahab kentinde sabit ağırlıkla dikey dalış kategorisinde 70 metreye ulaşarak bu daldaki CMAS dünya rekorunun sahibi olmuştur. Aynı gün paletsiz olarak da 60 metreye dalarak bir CMAS dünya rekoru daha kırmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Canan Dağdeviren

4 MAYIS 1985, İSTANBUL, FİZİK MÜHENDİSİ.

Halihazırda Medya Sanatları ve Bilimleri alanında LG Kariyer Geliştirme Profesörlüğünü yürüttüğü Massachusetts Institute of Technology'de Türk akademisyen, fizikçi, malzeme bilimci ve yardımcı doçenttir. Dağdeviren, Harvard Cemiyeti tarihinde Harvard Üniversitesi Fellows Cemiyeti'nde Junior Fellow olan ilk Türk bilim insanıdır.

Piezoelektrik malzemeleri kullanarak insan organlarının hareketini elektrik enerjisine çevirebilen cihazları bulmuştur. Medikal teknoloji alanında yaptığı çalışmalarla pilsiz giyilebilir kalp çipi ve cilt kanserinin teşhisinde kullanılan cihaz geliştirmiştir. **Junior Fellow of Harvard üyeliğine seçilen ilk Türk bilim insanıdır.** Ayrıca Forbes Dergisi'nin 30 Yaş Altı Bilim İnsanları listesinde de yer almayı başarmıştır.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Filenin Sultanları

Türkiye Kadın Millî Voleybol Takımı; GİZEM ÖRGE, SİMGE ŞEBNEM AKÖZ, CANSU ÖZBAY, MELİSSA VARGAS, AYÇA AYKAÇ, KÜBRA AKMAN, HANDE BALADIN, DERYA CEBECİOĞLU, ELİF ŞAHİN, EDA ERDEM (K), ZEHRA GÜNEŞ, ASLI KALAÇ, İLKİN AYDIN, EBRAR KARAKURT. BAŞ ANTRENÖR: DANIELE SANTARELLİ.

Türkiye'yi uluslararası kadın voleybol karşılaşmalarında temsil eden takımdır. 16 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla FIVB dünya sıralamasında 1. sırada bulunmaktadır

2023 yılı millî takım sezonunda; Milletler Ligi Şampiyonluğu kupası, Avrupa Şampiyonluğu kupası ve Dünya Kupası adıyla oynanan Olimpiyat Elemelerinde kazandığı kupa olmak üzere 3 Kupa birden kazanmıştır. Ülkenin millî takım düzeyinde takım sporlarında en başarılı derecelerini elde etmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n

Büşra Ün

19 MAYIS 1994, İZMİR, PARALİMPİK MİLLİ TENİSÇİ.

Liseyi Buca Anadolu Lisesi'nde bitirdi. Yükseköğrenimini Ege Üniversitesi'nin Spor Yöneticiliği bölümünde tamamladı. Tenis sporuna ise Şubat 2009'da başladı.

Yerel olarak düzenlenen birçok turnuvada başarılar elde etti. Bulgaristan'da yapılan Balkan Şampiyonası'nda birinci oldu. Uluslararası olarak düzenlenen birçok tenis turnuvasına da katıldı. Ardından kadınlar tekerlekli sandalye tenisi dünya sıralamasında ilk 28'e sonradan girdi ve 2016 Rio Olimpiyatları'na katılma hakkı elde etti. Bu başarısı ile paralimpik oyunlara katılma hakkı kazanan ilk Türk kadın millî tenisçi oldu. Mart 2017'de Garanti Koza Tenis Özel Ödülü'ne layık görüldü.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

İbrahim Çolak

7 OCAK 1995, ARTİSTİK JİMNASTİKÇİ.

Çolak, Trabzon 2011 Avrupa Gençlik Olimpik Yaz Festivali'nde bronz, Mersin 2013 Akdeniz Oyunları'nda gümüş, Bakü 2015 Avrupa Oyunları'nda bronz, Bakü 2017 İslami Dayanışma Oyunları'nda altın, Tarragona 2018 Akdeniz Oyunları'nda altın ve 2019 Artistik jimnastik Dünya Şampiyonası'nda altın madalya kazandı.

Cezayir'in Vahran kentinde düzenlenen 19'uncu Akdeniz Oyunları'nda halka aletinde 14.850 derecesiyle altın madalya kazandı. Artistik jimnastik Erkek Milli Takımı ile birlikte, takım olarak ülkemize tarihimizdeki ilk altın madalyayı kazandırdı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

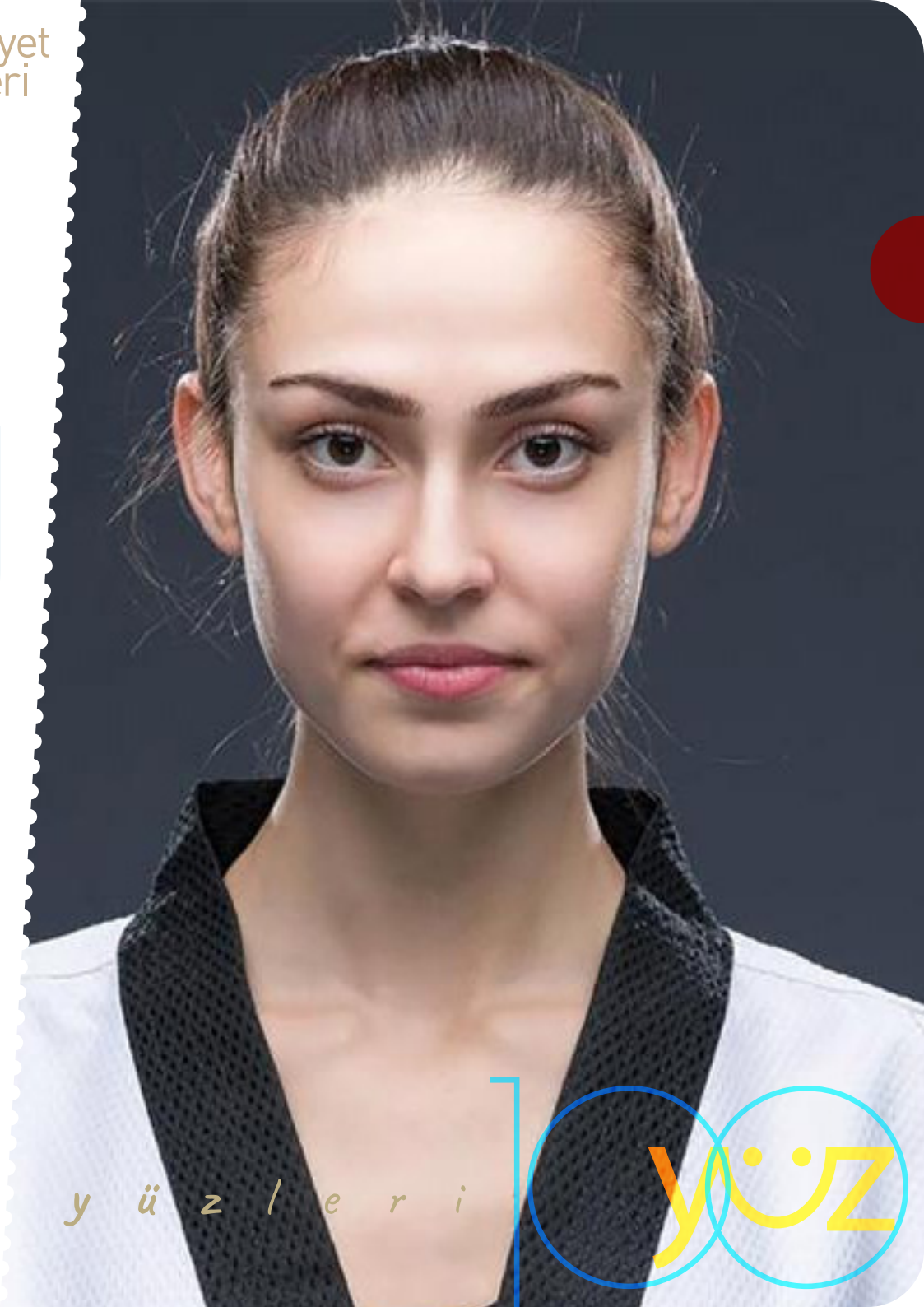
İrem Yaman

4 AĞUSTOS 1995, ANKARA, KICK BOKSÇU, TEKVANDOCU.

Dünya Şampiyonası, Dünya Grand Prix ve Avrupa Şampiyonası'nda ikişer, Grand Slam, Akdeniz Oyunları ve Dünya Üniversite Oyunları'nda ise birer altın madalya kazanmıştır.

15-19 Mayıs 2019 tarihleri arasında Manchester'da gerçekleştirilen Dünya Şampiyonası'ndaki 62 kg kategorisinde mücadele etti. İkinci turda Ameni Layouni'yi 9-1, üçüncü turda Feruza Sadikova'yı 28-9, çeyrek finalde Zongshi Luo'yu 3-2, yarı finale Magda Wiet-Henin'i uzatmalarda yenerek adını finale yazdırdı. Final müsabakasında Caroline Santos ile karşılaşan Yaman, rakibini 21-7 mağlup ederek altın madalya kazandı. Bu şampiyonlukla birlikte, **iki kez dünya şampiyonluğuna ulaşan ilk Türk kadın tekvandocu oldu.**

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Buse Naz Çakıroğlu

26 MAYIS 1996, TRABZON, BOKSÖR.

2019 yılında Avrupa şampiyonu oldu. 2021 yılında Tokyo Olimpiyatları'na katılma kotası elde etti. Türkiye'nin Olimpiyatlara kota kazanan ilk kadın boksördür. 2020 Yaz Olimpiyatları'nda sıkletinde gümüş madalya kazanmıştır.

Çek Cumhuriyeti'nde düzenlenen Uluslararası Eli Boks Turnuvası'nda ve Minsk'te düzenlenen 2019 Avrupa Oyunları'nda altın madalya kazandı. EUBC Büyük Kadınlar Avrupa Boks Şampiyonası'nda 51 kiloda şampiyon oldu ve aynı zamanda şampiyonanın en iyi kadın boksörü seçildi. Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları Avrupa Kota Müsabakaları'nda altın madalya kazandı ve olimpiyatlarda seri başı olma hakkını elde etti. Çakıroğlu böylece Türkiye'nin organizasyon tarihindeki ilk boks altınını kazanmış ve Olimpiyatlara kota kazanan ilk kadın boksör olmuştur.

y ü z l e r i

yüz

Emre Sakçı

15 KASIM 1997, İZMİR, YÜZÜCÜ.

50 m serbest, 50-100 m kurbağalama, 4x100 m serbest ve 4x100 karışık m kategorilerinde uzun kulvar Türkiye rekorlarının sahibidir. Kısa kulvarda da birçok ülke rekorunda imzası bulunan Sakçı, 25.29'la 50 m kurbağlamada kısa kulvar Avrupa rekorunu elinde tutmaktadır.

27 Aralık 2021'de Türkiye Şehitkamil Arena Kulüpler Arası Kısa Kulvar Genç ve Açık Yaş Yüzme Şampiyonası ve Yıldızlar Bireysel Yüzme Şampiyonası'nda 50 metre kurbağalama finalinde elde ettiği 24.95'lik derecesiyle dünya rekoru kırdı. 2015 yılında Türkiye Kulüplerarası Kısa Kulvar Yüzme Şampiyonası'nda 50 m kurbağalama seçmelerinde 26.67'lik derecesiyle gençler dünya rekoru kırarak erkeklerde tüm yaş gruplarında dünya rekoru kıran ilk Türk sporcu oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Furkan Öztürk

1997, TRABZON. DOKTORA FİZİK ÖĞRENCİSİ.

Furkan lisans eğitimini Ankara Bilkent Üniversitesi'nde fizik bölümünde tamamladı. Orada bulunduğu süre boyunca Hartree-Fock Bogoliubov yöntemini kullanarak ultra soğuk dipolar Bose-Einstein yoğunlaşmalarının teorisini incelemeye odaklandı. Dünya üzerinde yaşamın nasıl oluştuğu konusunda çalışmalar yapmaktadır.

Deneysel atom, moleküler ve optik fizik alanında yüksek lisans derecesini aldıktan sonra araştırma yönünü Dünya'daki yaşamın kökenlerini araştırmak üzere değiştirdi. Şu anda, homokiralite kökenleri ve UV ışığının prebiyotik dünyasının kimyası üzerindeki etkilerinin araştırılmasıyla ilgilenen Sasselov grubunun bir parçasıdır. Homokiralite araştırmalarında, kiral kaynaklı spin seçiciliği (CISS) etkisi olarak bilinen bir olgu nedeniyle manyetik yüzeylerin kiral ajanlar olarak rolünü araştırıyor.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Busenaz Sürmeneli

26 MAYIS 1998, BURSA. BOKSÖR.

Rusya'nın Ulan-Ude kentinde düzenlenen 2019 Dünya Şampiyonası'nda finalde Çinli Yang Liu'yu 4-0 yenerek altın madalya kazandı. Japonya'nın Tokyo kentinde Kokugikan Arena'da düzenlenen 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda velter sıklet final maçında Çinli rakibi Gu Hong'u 3-0 yenerek altın madalya kazanmıştır.

Bu madalya kadınlarda Türkiye'nin olimpiyatlarda boks branşında aldığı ilk altın madalyadır. 2022 Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası'nda 66 kiloda altın madalya kazandı. 2019 Kadınlar Dünya Amatör Boks Şampiyonası'dan sonra ikinci dünya şampiyonluğunu kazanmış oldu. Şampiyonada yaptığı 5 maçın 4'ünü normal süre tamamlanmadan kazandı. Turnuvanın en iyi boksörü seçildi.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Mete Gazoz

8 HAZİRAN 1999, İSTANBUL, OLİMPİK OKÇU.

İstanbul Okçuluk Gençlik ve Spor Kulübü sporcusudur. Tokyo 2020 Olimpiyatları'nda ve 2023 Dünya Okçuluk Şampiyonası'nda altın madalya kazanarak Türk okçuluk tarihinin ilk Olimpiyat ve dünya şampiyonu olmuştur. 2018 Akdeniz Oyunları'nda altın madalya kazandı. Berlin'de düzenlenen Dünya Kupası'nın 4. ayağında 4 altın madalya kazandı.

Dünya Okçuluk Federasyonu (WA) tarafından 2018'in en iyi sporcusu seçildi. Romanya'nın Bükreş kentinde düzenlenen Avrupa Grand Prix 2019 yarışlarının sıralama turlarında klasik yay erkekler kategorisinde yarıştı ve sıralama turlarında 698 puanla 1. oldu. Bu puan ile Gençler Dünya ve Büyükler Avrupa Rekorunun sahibi oldu. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda klasik yay bireysel finalinde İtalyan Mauro Nespoli'yi 6-4 yenen Mete Gazoz, altın madalya kazandı.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Ayşe Begüm Onbaşı

9 ARALIK 2001, AKHISAR, AEROBİK JİMNASTİKÇİ.

11 yaşından beri Türkiye milli atletidir. "Madalya Canavarı" lakaplı Onbaşı, Temmuz 2016 itibarıyla ulusal ve uluslararası yarışmalarda 35 altın madalya da dahil olmak üzere 60'tan fazla madalya kazanmıştır.

Güney Kore'de Haziran 2016'da düzenlenen 14. Dünya Aerobik Jimnastik Şampiyonası'nda 15-17 yaş kategorisinde altın madalya kazandı. 2021'in Mayıs ayında Bakü'de düzenlenen 16. Aerobik Jimnastik Dünya Şampiyonası'nda Büyük Kadınlar kategorisinde mücadele eden Ayşe Begüm Onbaşı, topladığı 21.850 puanla kariyerinin ilk büyükler dünya şampiyonluğuna erişmiştir.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Sümeyye Boyacı

5 ŞUBAT 2003, ESKİŞEHİR, YÜZÜCÜ.

S5 engelli sınıfında; serbest, sırtüstü ve kelebekte dallarında yarışmaktadır.

2019 Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonası'ndaki 50 m sırtüstü S5 kategorisinde gümüş, 2018 Avrupa Paralimpik Yüzme Şampiyonası'ndaki aynı kategoride altın madalya kazandı; 2022 Dünya Paralimpik Yüzme Şampiyonası'nda 50 m sırtüstü S5 kategorisinde dünya şampiyonu oldu.

Kariyerinin ilk yarışı Haziran 2016'da, Berlin'de düzenlenen 30. Uluslararası Alman Şampiyonası'dır. 50 m sırtüstü gençler B S5 kategorisinde altın madalya kazandı. Ağustos 2018'de, Dublin'de gerçekleştirilen Avrupa Paralimpik Yüzme Şampiyonası'nda, 50 m sırtüstü S5 kategorisinde altın madalya kazandı. Portekiz'in Madeira Adası'nda düzenlenen 2022 Para Yüzme Dünya Şampiyonası'nda 50 m sırtüstü S5 kategorisinde 41.58'lik dereceyle dünya şampiyonu oldu.

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i

Cumhuriyet
Yüzleri

SONSUZA DEK CUMHURİYET
SONSUZA DEK CUMHURİYET

**Cumhuriyet Bayramımız Kutlu Olsun.
Nice yüz yıllara...**

C u m h u r i y e t ' i n y ü z l e r i